84/1
XXXIX. ÉVF. • 1984. JANUÁR 5. • ÁRA: 4 Ft
PAJTÁS

APU, MEG ÉN...

(Képriportunk a 7. oldalon)

FOTÓ: POTZMANN JÁNOS

PAJTÁS

A MAGYAR ÚTTÖRŐK SZÖVETSÉGÉNEK KÖZPONTI LAPJA
Főszerkesztő: SOMOS ÁGNES
Főszerkesztő-helyettes: FÜLEKI JÁNOS
Szerkesztő: BŐCS FERENC, SZIGETI PIROSKA
Művészeti szerkesztő: CZIFFERSZKY BÉLA, FORRAI JÁNOS
Kiadja az Ifjúsági Lap- és Könyvkiadó Vállalat
Felelős kiadó: DR. PETRUS GYÖRGY igazgató
Szerkesztőség: Budapest, Jászai Mari tér 5. 1397
Telefon: 321-987, 321-988, 321-989
Postafiók: Bp. 62. Pf. 508. 1397
Kiadóhivatal: Budapest, Révay u. 16. 1065
Telefon: 116-660
Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a hírlapkézbesítő postahivataloknál, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI Budapest, József nádor tér 1. 1900) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215—96 162 pénzforgalmi jelzőszámra.
Előfizetési díj: egész évre 139,50 Ft, I. félévre 77,50 Ft, II. félévre 62 Ft
83.2997
Athenaeum Nyomda Kozma utcai üzeme, Budapest
Rotációs mélynyomás
Felelős vezető: SZLÁVIK ANDRÁS vezérigazgató
HU ISSN 0030—19583
INDEX: 25 695
A beküldött kéziratokat és rajzokat nem őrizzük meg és nem küldjük vissza.

FELHÍVÁS A GYEREKEKHEZ

Kedves gyerekek, kisdobosok, úttörők!

Mi, az Úttörővezetők VIII. országos konferenciájának küldöttei most hozzátok fordulunk. Szövetségünk dolgairól, közös örömeiről, gondjairól és terveiről Miskolcon tanácskoztunk.

Korunk az emberi alkotó erők új, soha nem látott sikereit hozza: haladó erők küzdenek az új, emberibb, boldogabb társadalomért; technikai csodák, nagy természettudományi felfedezések születnek. Eközben Földünkön gonosz erők pusztító háborúra fegyverkeznek és ezzel magát az életet veszélyeztetik. De mi bízunk a józan ész, az emberi értelem győzelmében. Jövőbe vetett hitünk ad erőt ahhoz, hogy keressük és megtaláljuk, miként tehetjük életünket gazdagabbá, teljesebbé, a gyermekkort vidámabbá. Ehhez hívjuk segítségül a felnőtteket, népünk alkotó erejét. Ám nélkületek, kimeríthetetlen energiátok, gondolataitok, ötleteitek, jókedvű és önkéntes részvételetek nélkül mindez lehetetlen.

Veletek együtt valljuk: gyerekkorotok szebb és teljesebb lehet, ha több benne a játék, a sport, a kirándulás, ha egészségesebben éltek. Jogotok és nagyszerű lehetőségetek, hogy megismerjétek és értsétek a világot, a természet és a társadalom törvényeit. Vezessen ehhez benneteket örök kíváncsiság és kötelességtudás.

A felnőttek életének alaptörvénye az Alkotmány. Hozzá hasonlót az úttörőcsapat életére ti is megfogalmazhattok. Ehhez gyűjtsétek össze mindazt, ami csapatotokra jellemző, amire büszkék lehettek, amiről híresek vagytok. Szép eszméink, lehetőségeink és kedvetek szerint formáljátok a csapat életét. Ti teremtsetek olyan közösséget, mozgalmi életet, amit sajátotoknak érezhettek. Fogalmazzátok meg tehát az úttörőcsapat alkotmányát és emeljétek törvényerőre.

És most munkára fel! Induljon az úttörőév második szakasza!

Miskolc, 1983. december 11.

ÉRTETEK SZÓLTAK

ÚTTÖRŐVEZETŐK
VIII. ORSZÁGOS
KONFERENCIÁJA
MISKOLC • 1983

Miskolcon, az úttörővezetők VIII. országos konferenciáján csaknem ötszáz küldött vett részt. Két napig, december 10–11-én tanácskoztak. Ha az órák számát nézzük, nem sok ez a két nap, mégis mi minden belefért! Elhangzott Varga Lászlónak, a Magyar Úttörők Szövetsége főtitkárának az előző konferencia óta eltelt négy és fél év munkáját ismertető és elemző beszámolója, s felszólalt sok küldött és meghívott vendég. A küldöttek az országos konferencia előtt részt vettek az iskolai és a területi tanácskozásokon, összegyűjtötték a ti véleményeiteket, kérdéseiteket, tanulmányozták az úttörőszövetség országos tanácsának előzetes jelentését és egyéb írásos anyagait. Bámulatosan sok minden történt a két nap alatt, amelyen mindenki rólatok és értetek szólt.

MUNKÁBAN AZ MR–10–14

NOTASZÓVAL, CITERAMUZSIKÁVAL HÍVOGATTÁK A MISKOLCI ÚTTÖRÖK A KONFERENCIA RÉSZTVEVŐIT A MUNKA FOLYTATÁSÁRA

A GYEREKEK HANGJÁN

Ez a konferencia gyerekekről szólt, gyerekekért született meg.

A Magyar Úttörők Szövetsége főtitkára, Varga László a gyerekek szemével is nézte, a gyerekek hangján is szólt napjaink olyan kérdéseiről, mint például a háború ügye, amely — mint mondta a főtitkár — nem azonos a gyerekek játszótéri háborúsdijával. Gyerekekről szólt az is, amit a nehezebb sorsúakról mondott: „Nincs számukra természetesebb hang, nincs szimpatikusabb kinyújtott kéz, mint a gyerektársak figyelme, megértése." Hozzátok fordult, amikor a napjainkban divó drága pénzű kirándulások helyett az ötletes, olcsó kirándulások mellett szólt. A főtitkár meg is védett benneteket, mondván: „... a felnőttek csak fegyelmezetlen, vad, buta és közömbös — vagy éppen: szolíd, okos és aktív gyereket ismernek. Pedig — mondta — csak gyerek létezik, aki attól ilyen vagy olyan, ahogyan bánnak vele."

Szólt a főtitkár az iskolákról is: „Tudjuk, sokan vagyunk, s bár gyakran szűkösek az osztályok, örüljünk, hogy magas a létszám, hogy ennyien vagyunk. Az ötnapos tanítási hét sem »katasztrófa«. Amennyi gondja, annyi vagy több öröme van. Az úttörőmozgalom megújulása is egyszerre hozott nehézséget és örömöt; az lenne jó, ha nemcsak a jó emlékezőtehetség (értsd: kiváló tanuló), de a kitűnő kézügyesség is elismerést kapna. Ha (mint sokszor a felnőttek esetében) nem lennének bérelhetők a gyermekfunkciók, és hogy mind több, saját hagyományú, saját arculatú úttörőcsapat lenne az országban."

ITT, OTT ÉS MINDENÜTT AZ MR—10—14

Mint minden fontos konferencián, így a miskolcin sok újságíró, rádió- és tévériporter megfordult. A konferenciateremben történteket zártláncú tévén követhettük nyomon. Nos, a tévéhelyiségben folyton ott strázsált és jegyzetelt a rádió riporter őrsének, a népszerű MR — 10—14-nek két tagja. A huszonkét tagú riporter őrsöt

egyébként négyen — Borcsiczky Dóra, Bus Mariann, Móger Lajos és felnőtt vezetőjük, G. Németh György, a Néphadsereg című lap munkatársa — képviselték, de ezt talán senki nem tudta. Annyit lótottak-futottak, dolgoztak, mintha az egész őrs ott lett volna. Mi, a Pajtás munkatársai a konferencia újságját, a Krónikát készítettük, s ezért nekünk is minden helyszínről írnunk kellett. De mehettünk akárhová; a szekcióülésekre, a fogadó iskolákba, a küldöttek szállásheljére, a büfébe — mindenütt találkoztunk az MR—10-14 képviselőivel.

Az egyik lélegzetvételnyi szünetben elmondták, hogy a riporter őrs legfiatalabb tagja másodikos, a legidősebb elsős gimnazista. (Kivétel a képen is látható szakállas őrsvezető, G. Németh György.) Budapesten az Almássy téri ifjúsági központban saját helyiségükben tartják a stúdiófoglalkozásokat. A riporter őrsbe való felvétel egyik feltétele a sikeres felvételi vizsga. Műsorukat —

Kihez fordulj panasszal?

Mit tehet az a gyerek, akit a tanár megpofozott? (Hogy okkal vagy ok nélkül, az más kérdés. Azaz elfogadható ok valójában még az úgynevezett „makarenkói" pofonra sincs. Éppen Makarenko bizonyította ugyanis, hogy Zadarov megpofozása hiba volt. „Nemcsak bűn volt ez, hanem pedagógiai egyéniségem összeomlása is" — mondta és írta később.) Mit tehet, ha még az apjának, anyjának sem panaszkodhat? Vagy kihez fordulhat panasszal, ha igazságtalanságot, kivételezést tapasztal? Ki védi meg, ha kötelezik az „önkéntes" társadalmi munkára, s megtagadja a részvételt? Ki köteles képviselni a hatóságokkal, esetleg éppen az iskolával szemben a gyerekek érdekeit?

Ezekre és még számos más rokon – közkeletű szóval: érdekképviseleti, érdekvédelmi – kérdésre keresték a választ az 1. számú szekcióban tanácskozó küldöttek. Ez a szekció ugyanis a gyerekek nevelésének, ellátásának helyzetével, az úttörőszövetség érdekvédelmi, érdekképviseleti tevékenységével foglalkozott. Érdekes, mondhatni izgalmas volt a többi – összesen hat – szekció

ahogy bizonyára tudjátok — a Kossuth rádió sugározza kedden 10 óra 5 perctől, amit szerdán 15 óra 28 perctől megismételnek. A konferencián készített összeállításukat december végén már hallhattátok is.

Vagyis megelőztek bennünket. De nincs féltékenykedés, sőt örülünk. Ahogy tetszett munkamódszerük is. Meggyőződhettünk; nem kell attól tartani, hogy a riporteri munka egyik ősi hagyománya (ne hagyd lerázni magad!) kihal. Amikor például meglátták Janikovszky Éva írónőt kilépni a konferenciaterem ajtaján és sietősen elindulni, Móger Lali már ott is loholt a nyomában. Aztán Borcsiczky Dóra és Bús Mariann is. Közrefogták az írónőt, hellyel kínálták és már záporoztak kérdéseik. Janikovszky Évát faggatták, de egyikük arra figyelt, mikor tűnik fel a folyosón Fejti György, a KISZ KB első titkára, hogy mikrofonvégre kaphassák. Láthattuk: igyekeztek mindent, ami fontos, hangszalagon megörökíteni.

témája is. A másodikban például, többek között a családdal való együttműködésről, a pártoló tagság helyéről és szerepéről, az ötödikben az úttörőélet belső demokratizmusáról, a hatodikban a szabad időről és eltöltésének lehetőségeiről, az úttörőnyárról volt szó.

A szekciók (a szekció magyarra fordítva azt jelenti, hogy valamilyen intézménynek, egyesületnek, szervezetnek a tagozata, osztálya) feladata az volt, hogy az írásos beszámolókat, javaslatokat és a plenáris (teljes) ülésen elhangzottakat egymáshoz tartozó részekre bontsa és megvitassa. S hogy javaslatokat dolgozzon ki. Tehát itt is rólatok és értetek szóltak, vitatkoztak a felnőttek. A szekciók összejövetele órákig tartott és az éjszakába nyúlt, mert addig nem tértek nyugovóra, amíg minden felvetődött kérdésre választ nem találtak.

Ez így igaz az 1. számú szekcióra is, ahol megfogalmazták — egyetértve a konferencia alapdokumentumainak megállapításaival —, hogy az úttörőszövetség gyerek és felnőtt tagjainak egyaránt érdekvédelmi, érdekképviseleti szerve. Elsősorban azonban a hat–tizennégy éves korosztály érdekeivel kell törődnie, s érdekvédelmét ellátnia.

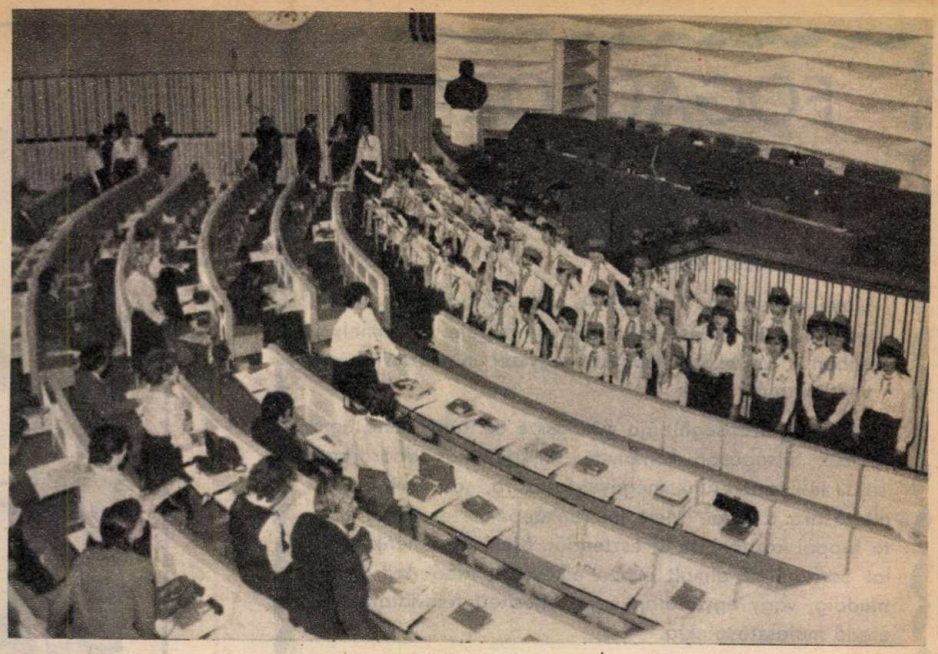

HÍVOGATÓ ÉNEKSZÓVAL

A hívogató Miskolcon énekszó volt, akik fújták: a helyi 2. számú általános iskola kórusának tagjai. Ott álltak, minden szünet végén a miskolci pártház modern épületének tanácstermében és csengő hangjukkal jelezték: vége a röpke pihenőnek.

Amikor meg a felnőttek dolgoztak, ők pihentek, vagy inkább készültek az újabb produkcióra. Ami, mesélte Szabó Béláné kórusvezető, ma már megszokott dolog a hétéves kórus életében. Fellépések, ünneplések, rádiófelvételek nem jelentenek különleges eseményt a 68 diáknak. Mégis: ez a mostani fellépés más volt, mint a többi.

Jelkép volt a miskolci diákok énekszava: dalukkal ők kérték fel újabb tettekre a felnőtteket — a gyerekekért.

ÁLMOK GYŰJTEMÉNYE

Születése jogán mindenki művész: ahogy kitárulkozik előtte a világ, még jó ideig él benne a vágy, hogy amit megismert, amit fölfedezett, elújságolja másnak is, megmutassa mindenkinek. Ehhez pedig minden lehetséges eszközt szívesen megragad. Beszélni sem tud még rendesen (hát még énekelni), de a ceruzát már boldogan szorítja marokra, ha másért nem, „rajzolni" kriksz-krakszokat, hiszen ezzel is birtokrészt hasít ki magának a nagy ismeretlenből.

Jó lenne bizony, ha a közlésnek ez a vágya később sem veszne el kézenközön. Legalább azért, mert akinek mondanivalója van, nem feledi el a kíváncsiságot sem, az érdeklődést a másik iránt. Alighanem több örömünk lenne, ha felnőve sem fordulnánk el attól, aki valaha voltunk. Nyilván ezért is hirdetik meg a világ annyi országában a híres és kevésbé híres nemzetközi gyermekrajz-versenyeket, -pályzatokat, amilyen az indiai és az angliai, hogy csupán két példát említsünk.

És, hogy el ne feledjük: a magyar, amelynek gazdája egy olyan intézmény, ami páratlan a világban. Éppen az úttörővezetők konferenciájának idején ünnepelte tizedik születésnapját a Balatoni Úttörővárosban működő Gyermekalkotások Galériája. A mára már hétezerötszáz nyilvántartott alkotásból álló képzőművészeti gyűjtemény a miskolci konferencia-palotában kiállított százhetvenöt válogatott művel köszöntötte az évfordulót.

FOGADKOZÁS HELYETT

Jövőre új életet kezdek!

Ugye ismerős a mondat? A nagy fogadkozások igen elterjedt újévi népszokásának varázsigéje ez, amelyet ezekben a napokban legalább egyszer mindannyian elmondtunk már.

A dolog szépséghibája mindössze az, hogy soha nem vesszük túlságosan komolyan. A kijelentés elsősorban saját lelkiismeretünk megnyugtatására, sok esetben elaltatására szolgál. Mert mindenképpen szeretnénk tiszta lappal kezdeni az új esztendőt. Mert szeretnénk fátylat borítani az elmúlt évben elkövetett hibáinkra, féligmeddig, vagy egyáltalán nem teljesített feladatainkból eredő mulasztásainkra.

Fogadalmunkat mindezek ellenére sem vesszük túlságosan komolyan. Talán mert lelkünk mélyén érezzük, hogy merő képtelenség egyik napról a másikra kicserélni önmagunkat, és erre ráadásul nincs is szükség. Jellemünk, magatartásunk, szokásaink tesznek azzá, akik vagyunk, nem bújhatunk hirtelen egy másik ember bőrébe.

Másrészt azért sem vesszük túlságosan komolyan, mert a lelkünk mélyén azt is érezzük, hogy az elmúlt évet nem lehet csak úgy egyszerűen kiradírozni az életünkből. Hibáinkat, mulasztásainkat, ezek hatásait magunkkal hordozzuk. A lelkünkben, az agyunkban, az idegeinkben. Csak igen komoly többletmunkával szabadulhatunk tőlük.

Minden ünnepélyes fogadalomtételnél többet ér tehát egy egyszerű elhatározás. Határozzuk el, hogy a következő évre nem viszünk át hasonlóan nyomasztó adósságokat.

Különösen érvényes mindez az úttörőévre vonatkozóan, már csak azért is, mert ennek újévkor sem a végén, sem az elején nem vagyunk. Hanem éppen a közepén. A feladatok sűrűsödnek, a program egyre gazdagabb.

Ismerd meg saját csapatodat, segíts kialakítani annak sajátos arculatát. Kezdődnek a tudományos-technikai úttörőszemle vetélkedői. Készülhetsz a művészeti fesztiválok eseményire. Részt vehetsz a téli és nyári úttörő-olimpia különböző szintű versenyein. Közeleg a Magyar Tanácsköztársaság kikiáltásának 65-ig évfordulója . . .

De minek soroljuk tovább. Akad tennivaló bőven. És akkor még nem is beszéltünk a tanulásról, az otthoni munkáról, a szakkörökről, a kirándulásokról, a különböző vállalásokról, egyszóval a mindennapok tennivalóiról.

Leghelyesebb tehát, ha munkához látunk. És ha már mindenképpen fogadkozni akarunk, hát fogadjuk meg, hogy valamivel jobban tesszük majd a dolgunkat, mint eddig. Ez ésszerű elhatározásnak tűnik, mert ilyesfajta változtatásra mindig van lehetőség . . .

Cser Gábor

APU, MEG ÉN

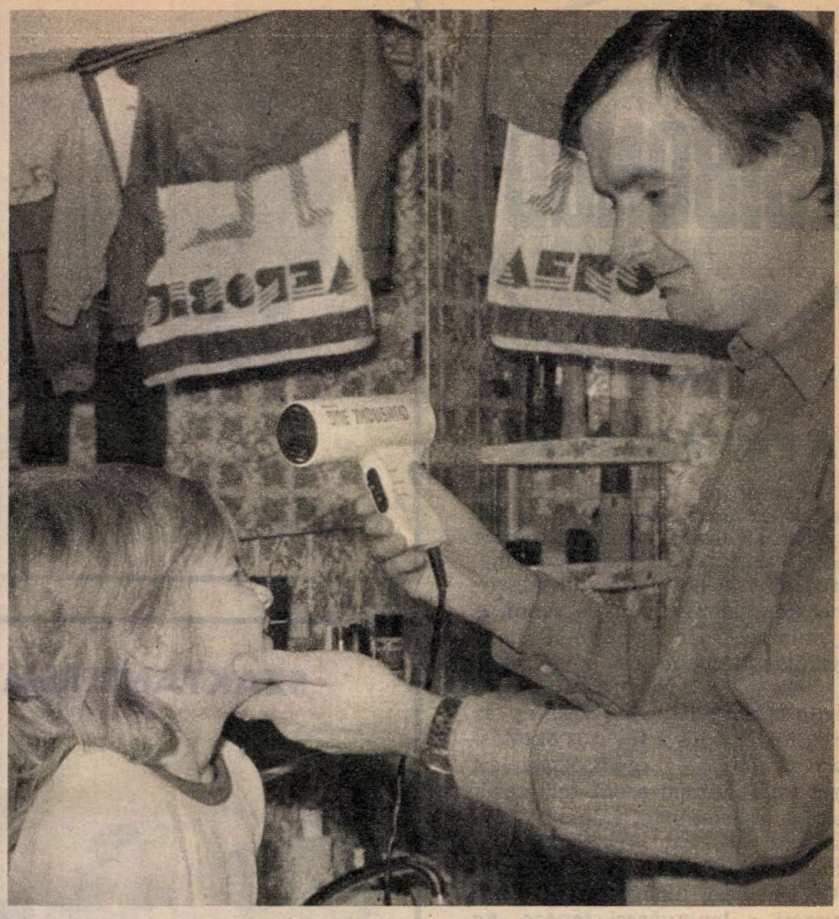

Szeretek játszani; focizni, fára mászni, szánkózni, sielni... És még sok mindent szeretek. De tudjátok mit szeretek ezeknél is jobban? Azt, amikor apu meg én... Amikor fölforgatjuk és megváltjuk a világot. Együtt vagyunk és mindent megbeszélünk. Közben játszunk is, egymást tanítjuk, vitatkozunk és végül egyetértünk. Nagyokat sétálunk. Csöndben megyünk egymás mellett, rugdossuk a lábunk elé került kavicsokat, nagyokat hallgatunk, gondolkodunk és álmodozunk. Vagy beszélünk, beszélünk... Aztán otthon sütünk és főzünk is. Ha pedig kedvünk úgy hozza, akkor birkózunk. Tanulunk is. Sosem unatkozunk. Én tudom, hogy apu erősebb és okosabb, de mégis mintha egyformák lennénk. Nagyon jó, amikor apu meg én... És ennél csak egy jobb; amikor este, szombaton és vasárnap ünnepel a család, mind együtt vagyunk. Mert mi nemcsak rokonok vagyunk, hanem barátok is. Igazi barátok...

ZSIBONGÓ

A PAJTÁS TELEXE

A tervezettnél jóval több iskolát építettek és bővítettek Hajdú-Bihar megyében az elmúlt években, de még mindig feszítő gond a tanteremhiány. Debrecenben például 175 szükségtantermet kénytelenek igénybe venni. A megyei tanács ezért úgy döntött, hogy az iskolaépítésekbe és bővítésekbe más megyék és a főváros építőit is bevonja. ✪ Az iskolatej-verseny az idén is folytatódik a főváros oktatási intézményeiben. Az egészségnevelési intézet munkatársai sorra felkeresik az iskolákat és szóban, valamint propagandaanyagokkal ösztönzik a diákokat a rendszeres tejfogyasztásra. ✪ Nevelési tanácsadó intézetet szervezett a leninvárosi tanács. Az intézményben négy tanár és két logopédus segíti a város és a körzet területén élő hátrányos helyzetű gyerekek nevelését. ✪ Oktatási, közművelődési és ismeretterjesztési célokat szolgáló pálmaházat alakítanak ki a nyíregyházi Bessenyei György Tanárképző Főiskola botanikus kertjében. ✪ Az 1988-as szöuli nyári olimpia kabalafigurája egy mosolygós koreai tigris lesz; fején kalap, s nyaksálja az olimpiai ötkarika.

KOCCANÁSOK

A nemrégiben megválasztott kisdobos őrsvezető segédlet nélkül tartotta az első foglalkozást. A saját bőrén tapasztalhatta, hogy milyen, ha a gyerekek nem figyelnek, ha mocorognak, beszélgetnek, nevetgélnek, vagyis ha elevenek.

– Majd elkapom én őket, lesz itt fegyelem! – fogadkozott.

– Hogyan, mivel fegyelmezed őket?

– Lesz őrsi fekete pont, őrsi intő, őrsi róvó, aztán raj-intő és raj-róvó . . . Ha mindez nem használ, akkor puff, kirúgom!

Csak nem egy új diktátor született? . . .

(Szente)

AZ ÉN PORTRÉM

Tudjátok mi a legérdekesebb, legszebb elfoglaltság? A versmondás. Nagyszerű dolog jól megtanulni és jól elmondani a verseket. Látni, hallani, érezni mindazt, amiről a költő beszél, s ezeket átadni a közönségnek . . . Életem eddigi két nagy élménye is így született. Másodikos voltam, amikor megnyertem a járási és a megyei szavalóversenyt, valamint a zsüri különdíját. Ez volt az egyik nagy élmény. Harmadikos koromban ismét enyém lett a két arany oklevél.

Most negyedikbe járok, Turza Krisztinának hívnak. A szentlőrinckátai 4252. számú Esze Tamás Úttörőcsapatban dolgozom őrsvezető-helyettesként. Kitűnő tanuló vagyok.

SZAKTANTEREM ÖSSZEFOGÁSBÓL

A dévaványai általános iskolások hulladékgyűjtésből szerezték a pénzt a bútorlapokra. Ezeket az ipari szövetkezet asztalosai alakították át padlapokká. A lábakat a padokhoz a Csepel Autógyár helyi szocialista brigádjai hegesztették össze abból a fémből, amit a község termelőszövetkezetei adtak. A padokat a diákok szerelték össze. Az eredmény: harmincezer forint érték. Kerekecske, gombocska . . . Képünkön a hetedik bések kísérleteznek az új fizika-kémia szaktanteremben.

KINCSKERESŐK

Cégénydányádon huszonkét lány és húsz fiú Kincskereső klubot alapított, az irodalom, a zene és a színművészet kincseinek feltárására. Közösen járnak színházba, hangversenyre, szerveznek író-olvasó találkozókat. Rendszeres könyvtárlátogatók, s a 10—14 évesek irodalmi lapjának, a Kincskeresőknek hűséges olvasói. Már háromszor ott lehettek a szegedi országos Kincskereső táborban, ahonnét az idén nyáron kilenc oklevéllel tértek haza.

EGY KÉP – EGY MONDAT

A mozdulat kivételes labdaérzékről és lövőtechnikáról árulkodik, de az „ifjú" tehetségre eddig nem figyelt fel még egyetlen szövetségi kapitány sem, pedig lett volna rá idejük...

TŰZ VAN!

Nem kell megijedni: nem igazából, csak egy polgári védelmi gyakorlaton. A lángok most azért lobbantak, hogy később, ha netán igazi tűz lenne, idejében elolthassák.

FAHÁZAK TISZALÖKRE

Szabad szombatjaikat, hétvégéiket áldozták és fogják áldozni a leninvárosi fiatalok, a KISZ-esek, a dolgozók a városi KISZ-bizottság felhívására, hogy – a tervek szerint 1985-ig – tizenkét faházat alapozzanak meg és szereljenek össze a városi tanács tiszalöki úttörőtáborában. Négy már az elmúlt nyáron elkészült. Képünkön a legelső építőket örökítette meg a fényképész.

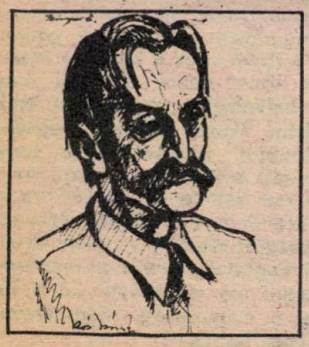

TUDOD-E?

— Kik azok a polihisztorok? A sok-képességű, sokféle szakmát tudó és művelő emberek, akik ma már egyre ritkábban születnek. Egy ilyen nagy polihisztorunk volt Kós Károly: építész, grafikus, író, könyvkiadó, politikus, néprajztudós volt egy személyben. Romániában, Erdélyben élt, most lenne százéves.

Kós Károlyról a rajzot Bányai Erzsébet, Balatonfüreden élő pedagógus készítette.

ZSIBONGÓ

Könyvet a párna alá?

– Mi történt veled? A tanulóasztalod olyan, mint a csatatér. Könyv és füzet egymás hegyén-hátán... kapkodsz ide, kapkodsz oda, azután kétségbeesetten beletúrsz a hajadba.

– Jaj, ne is tessék mondani! Most, hogy az ismétléseknél tartunk, azt sem tudom, melyiket tanuljam előbb: a fizikát, a történelmet, a földrajzot, a matekot?

– Azt szeretnéd, ha mindet egyszerre tanulhatnád. De akkor úgy járnál, mint az egyszeri diák, aki a mohácsi vész évszámát megszorozta a Ludolph-féle számmal, majd elosztotta kettővel, és a végeredmény a „Családi kör" lett. Zsigmond királyt pedig felelősségre vonta, hogy elzálogosította a téesz kacsafarmjának 36/14-ed részét. Amikor a tanár megkérdezte tőle, hogy ki téríti meg a szövetkezet kárát, ezt felelte: „a Ráktérítő"!

– A félévi leckéket egyszer már megtanultam, feleltem is belőlük. Miért kell most újból megtanulnom?

– Újból? Ha akkor valóban megtanultad, most csak fel kell elevenítened. Olyan munkát végzel, mint amikor a márvány emléktábláról letörlik a rárakódott port, piszkot, hogy a bevésett szöveget ismét világosan lehessen olvasni.

– Nem olyan egyszerű ez! Én például októberben megtanultam Petőfi: Tisza című versét, négyesre feleltem belőle, és most alig emlékszem a soraira.

– Remélem, arra emlékszel: hogyan tanultad októberben a Tiszát?

– De még mennyire! Az előző délután a kezembe sem vettem a könyvet. Aznap reggel korán keltem, és friss fejjel féléra alatt megtanultam a feladott öt versszakot.

– Nagy hibát követtél el, hogy az előző este nem tanultad a verset, mert akkor a reggeli, friss fejjel való ismétlés olyan mélyen véste volna az agyadba Petőfi sorait, hogy most, három hónap múltán csupán kétszer-háromszor kellene elolvasnod, s máris hiba nélkül mondanád el.

– Komolyan tetszik ezt gondolni?

– A legkomolyabban. Többször is kipróbáltam már. Különben is, a tudós pszichológusok sok-sok kísérlet alapján bizonyították, hogy amit kora reggel tanulunk meg, annak nyolc óra elteltével már csak kilenc százalékát tudjuk elmondani. Ugyanakkor, ha a tanulás után legalább hét-nyolc órát alszunk, akkor már ötvenhat százaléka marad az agyunkban. A negyvennégy százalékos maradékot a reggeli ismétléssel rögzíti az eszünk.

– Nagyapám azt mondta nekem egyszer: este tedd a párnád alá a tankönyvedet, s akkor reggel tudni fogod a leckédet. Erről mi a véleményük a tudós pszichológusoknak?

– Úgy vélik, hogy e népi bölcsesség mögött az a reménység rejlik, hogy a gyermek, mielőtt a könyvet a párnája alá teszi, kinyitja, elolvassa néhányszor a feladatát. Reggel, mikor előveszi, ismét beletekint, mielőtt táskájába tenné.

– Ezek szerint... az ismétlés mégiscsak... fontos?

– Annál is inkább, mivel te a Tisza című verset emlékezeted márványtáblájára csupán krétával „vésted" rá, amelyet a felejtés szele, esője, zápora könnyen letörölt.

– Kár, hogy felejtés is van a világon. Mennyivel okosabbak lehetnénk, ha...

– A felejtés hozzá tartozik az életünkhöz. Tudom, neked is volt már kellemetlen, fájó élményed. Még sírtál is, amikor a legjobb barátod igazságtalanul bevádolt, hogy te loptad el a méregdrága zsebszámológépét. Ha nem lenne felejtés, akkor te még ma is két tenyeredbe temetett, könnyes arccal bánkódnál. Két-három nap múlva azonban ismét tudtál nevetni. Elfelejtettél mindent? Nem! A kellemetlenség lényege mélyen belevésődött az emlékezetedbe, de már nem hullajtasz könnyeket. Így van?

– Igen. Jó, hogy az ilyesmit elfelejti az ember. De... a jól megtanult leckét miért felejtjük el. Én például Rákóczi szabadságharcát jól megtanultam, a tanár néni nagyon megdicsért. És most már csak annyit tudok belőle, hogy... hogy talán még hármast sem kapnék érte...

– Ismét a pszichológusok kutatásaira hivatkozom. Kimutatták, hogy a jól megtanult lecke körülbelül hat napig halványodik az emlékezetünkben. Ezután már a lecke legfontosabb része, az összefüggéseket tartalmazó vázlata tartós marad.

– Most már értem! Rákóczi szabadságharcát elég volt kétszer-háromszor elolvasnom, és máris úgy elmondtam, mint azon a napon, amikor jól feleltem.

– Látod-látod, ha a félév idején úgy tudnád beosztani az idődet, hogy a megtanult leckéket az utána következő napokon egyszer-kétszer újból elővenné, tehát rendszeressé válna az ismétlésed, akkor a tudásod is tartós maradna és ilyenkor, félév előtt nem kellene hajrában tanulni.

– Óh, de hát mennyi más dolga is van közben az embernek! Ez az oka, hogy most azt sem tudom, hol áll a fejem.

– Várj, mielőtt tovább folytatnád a rohamtanulást, fogadj el tőlem két jó tanácsot. Az első: úgy tanulj, hogy feltétlenül bízz a sikerben! Tehát, ha te azt mondogatod magadban: „Úgyis rossz jegyre fogok feleni!" akkor tanulhatsz bármilyen keményen, valóban nem szerzel jó jegyet. A második: osszd be pontosan, hogy mikor mit tanulsz. A matek tanulását ne kövesse azonnal például a fizika vagy a biológia tanulása. Két ilyen nehéz elméleti tárgy ugyanis halványítja egymást az emlékezetedben. Iktass közéjük rajzolást, írásgyakorlatot, zenehallgatást, tornafelszerelésed összecsomagolását. Az iskolában sem véletlenül van két óra között tíz-tizenöt perces szünet. Nem csupán a mozgást szolgálja, hanem az előző óra anyagának zavartalan megtapadását segíti elő agyadban. Fő a higgadtság, a nyugodtság. Megszervezetten is lehet hajrázni!

Füleki János

ILDI NÉNI ÓRÁJA

Megismerkedtem „Ildi nénivel". Tudtam a nevét — Mikula Péterné —, s hogy a budafoki Kápolna utcai kisegítő általános iskolában az alsósoknak matekot, technikát, testnevelést, rajzot és éneket tanít. Szívesen beszél a gyerekekről, az iskoláról, a felkészülésről a kisegítő iskolák szemléjére, de hallgat magáról. Azt is tudtam, hogy gyermekpszichológus akart lenni, végül a gyógypedagógiai főiskolára ment. Középmagas, alakja arányos, szép fekete haja van, s a szeme hol kedvesen csillog, hol villámokat szór. Amikor a tanítványairól beszélt, a tekintete lágy, meleg volt.

*

— Ami a pedagógusokra igaz, rájuk, a gyógypedagógusokra fokozottan az — — mondta dr. Bereczky László pszichológus. — Ezt a munkát nem lehet hit, elhivatottság, emberszeretet, türelem és szakmai hozzáértés nélkül csinálni. Akiben nincs magas fokú hivatástudat, az innen elmegy. Ugyanakkor végtelenül szerények, nehéz megismerni őket. Azonban a gyerekek, a tanítványaik felé nyíltak. Aki tehát többet akar tudni róluk, annak gyerekké kéne változnia...

Így aztán azt képzeltem: hétéves vagyok. Elsős, és Ildi néni osztályába járok.

Előbb persze, tisztázni kellett: milyenek a kisegítő iskolások?

Dr. Kéménczy Ivánné, a budapesti Kápolna utcai kisegítő iskola igazgatója:

— Ezek a gyerekek nem tudnak lépést tartani a többiekkel. Nem feltétlenül gyengébb képességűek, hanem például szórakozottak, szétszórtak. Az átlagosnál több törődést igényelnek. Ezért is csak tíz-tizenketten járnak egy osztályba. Állandóan, a szünetekben is együtt vannak a pedagógusokkal, akik mindegyikükkel külön-külön is foglalkoznak.

*

Tehát elsős vagyok, s Ildi néni matematikaórát tart.

Az órára bejött az igazgató néni, meg Jutka néni, a másik tanár nénink, meg egy bácsi, de bennünket nem zavartak.

Tornával és ügyességi játékkal kezdtük az órát, Ildi néni vezényelt, de sajnos, hamar áttértünk a logikai játékra. De nem is sajnos, mert ezt is szeretjük! Ildi néni nagy halom szemléltetőeszközt rakott az asztalra. Ebből kivesz az ember — mondjuk — egy zöld vonalzót, felmutatja és azt mondja: „Van a kezemben egy alma és piros. Igaz ez az állítás?" Így mondja Ildi néni.

Már tanultuk a halmazt és a relációkat. Most ezt is gyakoroltuk. Ildi néni számokat írt a táblára és azok nem sikerültek olyan szépre, mint máskor. Mondta is, hogy: „Jaj, de csúnya nullát írtam. A füzetbe nehogy ilyet írjatok!" Én persze, igyekeztem pont olyat írni. Biztos' a többi fiú is, meg a lányok is, mert mi mind szeretnénk hasonlítani Ildi nénihez.

„Gyermekeim!" — mondta Ildi néni. Ezek mi vagyunk. Ildi néninek van egy nagylánya is, elmúlt 13 éves, hetedikes vagy nyolcadikos, de bennünket is így szólít, és a gyerekének tart, mint egy szülő. Csak az a különbség, hogy ő sohasem veszekszik. Előfordul, hogy haragszik, és olyankor nincs simogatás és nem mondja, hogy gyermekeim, meg Misikém, Gabikám, hanem azt, hogy „ebugatta". Ezt igyekszik mérgesen mondani, de nem mindig sikerül. Ilyenkor szünetben a kezét sem szabad megfogni. És nem mosolyog, nem néz az emberre. Mármint arra, akire állítólag haragszik. Csak nem bírja sokáig.

Az is jó, amikor azt mondja, hogy „Nyuszifülét!". Ezt ő szigorú megrovásnak szánja. Csak hát nehéz annak hinni, mert én esténként a szomszédból egész mást hallok, amikor veszekednek. Pontosan tudom, de nem írom le, mert hátha Ildi néni is elolvassa és csalódik bennem.

Ezen a matematikaórán hullottak a jó jegyek. Hárman kaptak ötöst. Gabi például csillagosat. Ildi néni megmutatta a füzetét az igazgató néninek és ő javasolta a csillagos ötöst. Ildi néni mondta is, hogy Gabinak ez az első hibátlan munkája és nagyon szép. Az izgő-mozgó Gabi most sugárzott a boldogságtól és ki is bírta forgolódás nélkül.

„Gyerekeim!" — mondta Ildi néni. — „Játsszunk Rózsa Gyuri bácsit..." Ez a mi játékunk. Ildi néni rájött, hogy mindig nézzük a tévében a Kapcsoltamot, s mert úgyis hiába tiltaná, inkább kitalálta ezt a játékot. Most például mindegyikünk papírlapjára köröket, négyzeteket és háromszögeket rajzolt egymás mellé és alá, s arra kellett rájönni, hogy kör, négyzet vagy háromszög következik-e az utolsó — üresen hagyott — helyre.

Mire ezzel végeztünk, sajnos, vége lett az órának.

*

Így zajlott ez az óra a Kápolna utcai kisegítő iskolában. Lehet, hogy a gyerekek másként számolnának be róla, én ilyennek láttam Ildi nénit.

Szente Pál
Rajz: Görög Júlia

MÁR NEM MEZT

Arra buzdítottunk benneteket nyári Csevegő magazinunkban, hogy öltöztessétek fel a Magyar Tudományos Akadémia beszélő gépét, legyen robotember külseje! A tervek megérkeztek, alig tudtunk választani a rengeteg jó „ruhából". Már nem meztelen a robotember.

Számológépet nyert: Farkas József, Jászkisér, Bartók Béla u. 5. — 5137.

Zsebrádióval jutalmazzuk Bádonyi Kingát (Budapest, Schweidel u. 14/a. — 1118) és Reinhard Attilát (Szekszárd, Kölcsey ltp. 2. V. 509. — 7100).

Hatan beszélgethetnek a robottal: Farkas Jozefin (Dunaújváros, Martinovics u. 32. — 2400); Ábel Marianna (Pécs—Vasas I. Búzakalász u. 35. — 7691); Horváth Szilárd (Zalaegerszeg, Landorhegyi u. 16. „A". — 8900); Bányai Attila (Tatabánya, Bánhidai ltp. 308. — 2800); Szabó Tamás (Miskolc, Chlepkó E. u. 43. fsz. 2. — 3531); Bats Sándor (Törökszentmiklós, Pázmány P. u. 18. — 5200).

Dicséretet érdemel rajzáért: Vacsi Andrea, Budapest II.,; Bencze Zoltán, Dunakeszi; Ágoston Norbert, Orosháza; Domahidi Klára, Tiszaluc; Nasz Péter, Madaras; Szűcs Tibor, Székesfehérvár; Baffy József, Felsőzsolca; Kovács István, Kunágota; Sándorfi Judit, Budapest XIV.

A nyertesek jutalmát postán küldjük el, a hat „beszélgetőtársat" levélben értesítjük a találkozó időpontjáról.

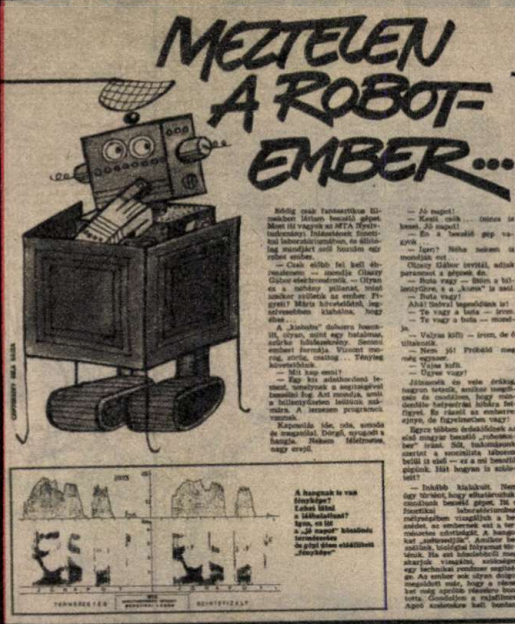

FARKAS JÓZSEF (JÁSZKISÉR)

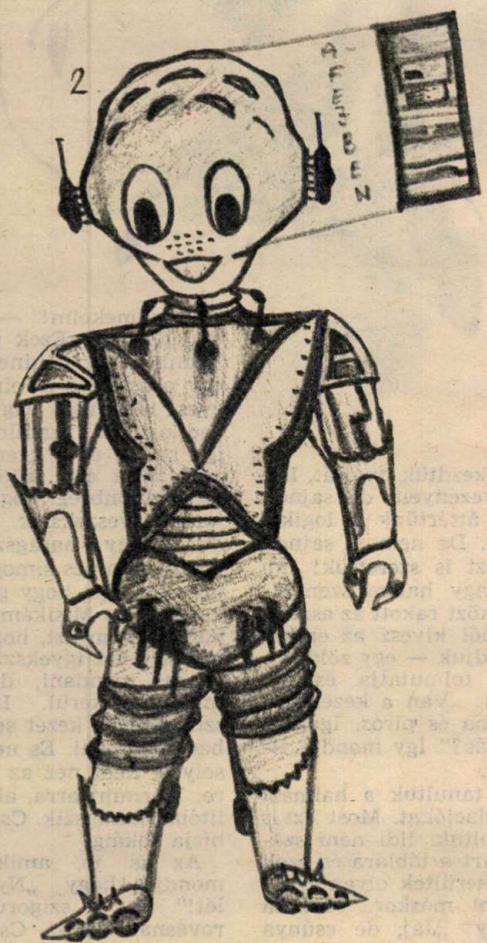

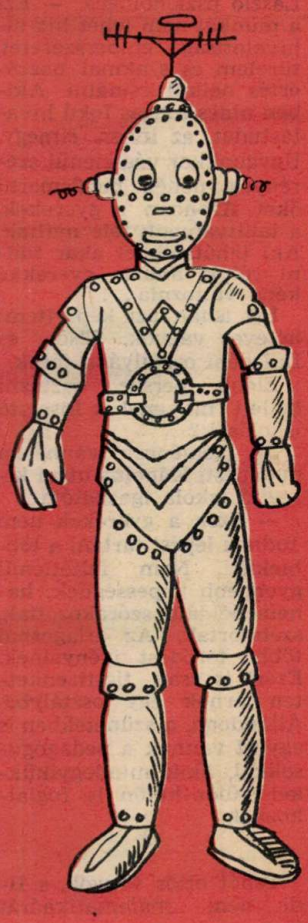

ÁBEL MARIANNA (PÉCS)

ELEN

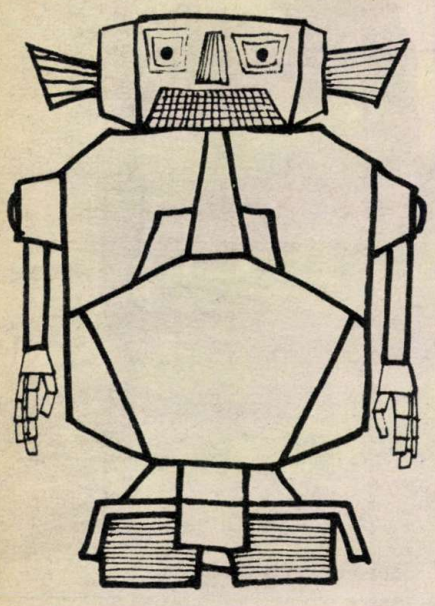

REINHARD ATTILA (SZEKSZÁRD)

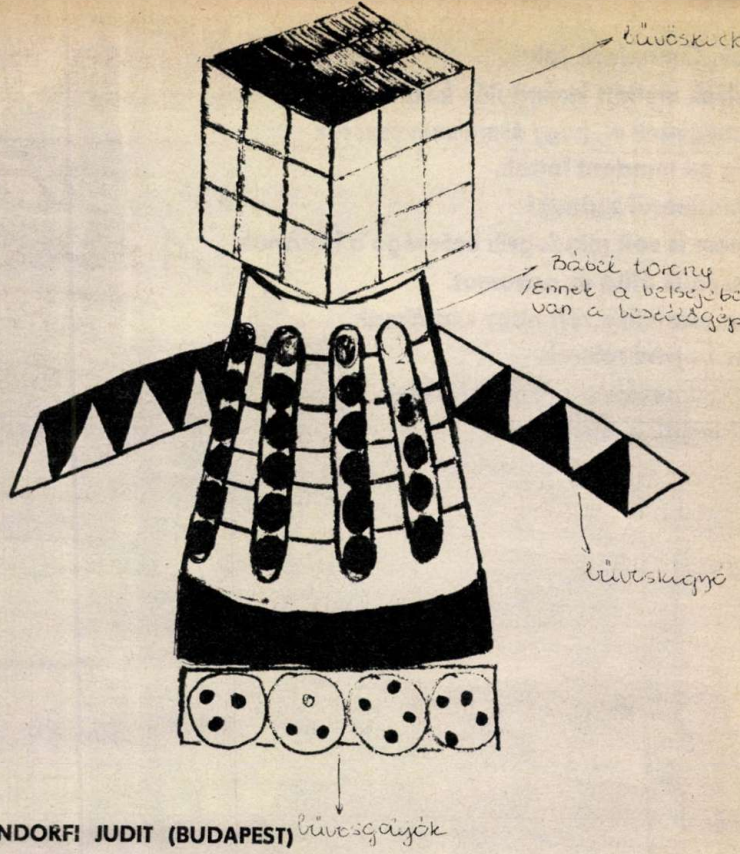

SÁNDORFI JUDIT (BUDAPEST)

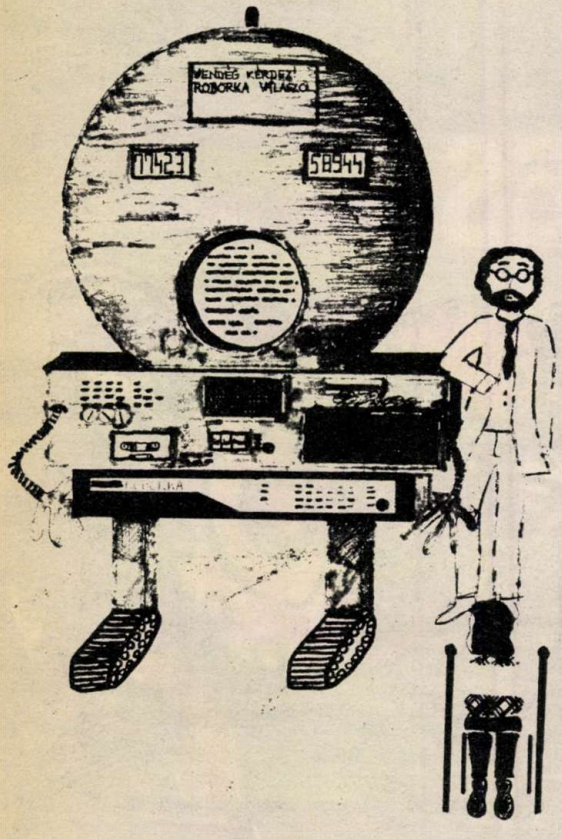

BÁDONYI KINGA (BUDAPEST)

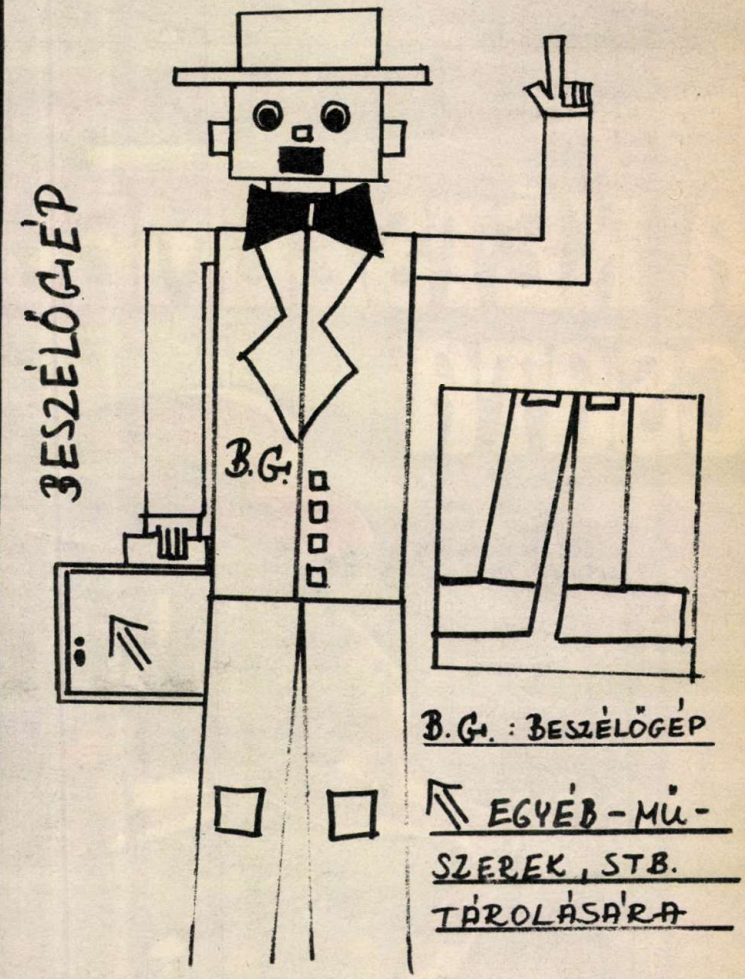

FARKAS JOZEFIN (DUNAÚJVÁROS)

Várak. Omladozó falak,
amelyek mellett kirándulás közben néha
úgy megyünk el, hogy észre sem vesszük.
Pedig mi mindent láttak,
mi mindenről tudnak!
Ha nem is volt mindegyik erőssége a hazának,
többségük állta az ostromot.
Hőse, színhelye volt nagy csatáknak,
bátor bajvívásoknak.
És védelmezője a gyengébbeknek,
az üldözötteknek.

A KÉTSZEMÉLYES CSATA

Hollókő. Háromszázhatvankét méter magasságban, a Szár-hegy szirtjén emelkednek állványokkal körülvett romjai. Mély völgyeken, s meredek, szinte megmászhatatlannak tűnő hegyoldalakon át vezet föl hozzá az út. A XIII. század második felében, a Kacsics nemzetség tagjai építették. A végek „háza" volt. Vitézei sok borsot törtek az ellenség, különösen a török orra alá. Kapitán György és Hubjár aga összecsapását Tinódi Lantos Sebestyén is megénekelte.

*

A követ újra és újra meghajolt.

— A dicsőséges aga utoljára kéri, hogy engedd el legjobb íjászát.

— Mondtam már, hogy csak a strázsamester szabadsága ellenében kapjátok vissza.

— A gyaúr lelkét nagy bűnök terhelik. Titokban hatolt be várunkba. Kémkedett Szadán.

— Ha a kegyelmes aga egy ujjal is hozzányúl a vitézemhez, a ti harcosotok is a halál fia...

Kapitán György, a hollókői vár kapitánya elharapta a szót. Az ablakrésen át látta, hogy a hegy lábánál hangyabolyként nyüzsög a török.

— Nagyon félhetsz, ha ennyi kísérőt hoztál magaddal — mondta.

A követ még mélyebbre hajolt.

— Ugyan már, efendi! Hubiár aga csupán apró figyelmeztetésnek szánta a mi kis küldöttségünket. De ha holnapig nem teljesíted a kívánságát, kétszer ennyien jövünk és megostromoljuk a váradat.

Kapitán Györgynek semmi kétsége nem volt afelől, hogy Szada török ura beváltja fenyegetését. „Ha a hozzánk menekült férfiaknak is puskát adok, akkor sem tudok kétszáznál népesebb csapatot kiállítani ellenük. Legalább ötven támadó jut egy-egy védőre — gondolta —, és szabad-e kockára tenni az itt levő asszonyok, gyermekek életét?"

Sok vihart megélt, iszonyú csatákat verekedett végig. Barátok hullottak el mellőle. Ő is szívfájdalom nélkül ütött oda, ahova kellett, hiszen végvári volt, karddal kereste a kenyerét. De soha nem tudta megszokni az értelmetlen halált.

— A feltételeimet nem változtatom meg, de...

— Hallgatlak, efendi.

— Van egy ajánlatom. Közöld a kegyelmes agával, hogy haragja ne az ártatlanokra, hanem ránk sújtson. Álljon ki velem bajvívásra.

Egy óra múlva a követ lófarokkal díszített kopját tett a kapitány asztalára. Ez azt jelentette, hogy Hubiár elfogadta a kihívást.

— Szent Lőrinc napján, a bujáki várréten óhajt találkozni veled.

— Közelebb nem lehetne?

— A rét biztonságos. Ott nem kell hátbatámadástól tartanunk.

„Nem a mi kenyerünk az orvtámadás, hanem a töröké" — gondolta a kapitány, de csak ennyit mondott:

— Ott leszek!

Losonczi István, a hollókővár ura éktelen haragra gerjedt, amikor eljutott hozzá a bajvívás híre. Futárt küldött Hollókő védőjéhez.

— Vesztedbe akarsz rohanni?! Hubiár azért csal a rétre, hogy lenyilaztasson.

— A szavamat adtam, hogy megmérkőzöm vele.

— Előtte pedig arra esküdtél fel, hogy nem hagyod magára Hollókőt.

— A török ostromra készül. Az ellenálláshoz kevesen vagyunk.

— Toborozz zsoldosokat.

— Már késő.

— Megtiltom, hogy Bujákra menj!

— Akkor gazdát cserélek. A becsületem függ ettől.

Egy másik várúr, Báthori Miklós, akinek felajánlotta szolgálatait, szívesen felfogadta, de ő sem volt hajlandó hozzájárulni a bajvíváshoz. Kapitán György a királynál próbálkozott, s legnagyobb meglepetésére Ferdinánd teljesítette kérését. Most már ő küldött követet Szadára, hogy az aga jelölje ki „igazlátóit", akik a bajvívás tisztaságára ügyelnek. Ő Jánosik Pált és Zolty Istvánt ajánlotta.

— Az aga választása Estadán Harán basa és Deli Málcsuk íjászmester személyére esett. Javasolta, hogy kopjával, tőrrel buzogánnyal, handzsárral vívjatok, s a győztes köteles meghagyni bajvívó társának életét, nem ejthet sebet ellenfele lován — jelentette a követ.

Augusztus 10-én benépesült a bujáki várrét. A magyarok részéről — akik a patak bal oldalán foglaltak helyet — háromszázötven magas rangú lovas érkezett. A törökök sem voltak kevesebben, de a megállapodás értelmében nekik a patak jobb oldala jutott. Mielőtt elkezdődött a viadal, a két tábor két-két túszt adott át egymásnak, nehogy a csata hevében valamelyik is megsértse a szabályokat.

A bajvívók kopjával rohantak egymásnak. Majdnem tragédia történt, mert Kapitán György fegyvere véletlenül felsértette az aga lovának nyakát.

— Vágjátok le a túszait — ordította magából kikelve a török.

Az igazlátók útját állták a harcosoknak. Kézzel-lábbal magyarázták, hogy véletlen volt az egész, s ha az aga úgy akarja, a magyarok adnak egy lovat.

— Maradok a sajátomnál — válaszolta Hubiár és tőrrel rohant Kapitán Györgyre.

Villogtak, szikráztak a pengék. Hubiár egyik döfése a kapitány kezét érte, kihullott belőle a tőr. Kapitán György odaugrott a buzogányért, s úgy fejbe kólintotta a törököt, hogy az szédelgett, de néhány pillanat múlva csapással válaszolt. Megragadta a handzsárját, ezt a félelmetes görbe kardot, s ellenfelére sújtott. Kapitán György arca vérezni kezdett. Mérgében ő is visszavágott, megsebesítette Hubiárt. Az igazlátók hozzájuk rohantak, lefújták az ütközetet.

— Jól forgatod a fegyvert — mondta elismerően az aga. — A strázsamestered szabad.

— Te is méltó ellenfél vagy, viheted az íjászod.

Kapitán György a lova kantárát tartó igazlátóhoz, Zoltay Istvánhoz fordult.

— A háborút mindig a vezéreknek kellene megvívni. Egyetlen csatában sem hullt még olyan kevés vér, mint most.

Faragó György

Fotó: Wagner Margit

GÖRÖG JÚLIA RAJZA

VIDÁM GEOMETRIA

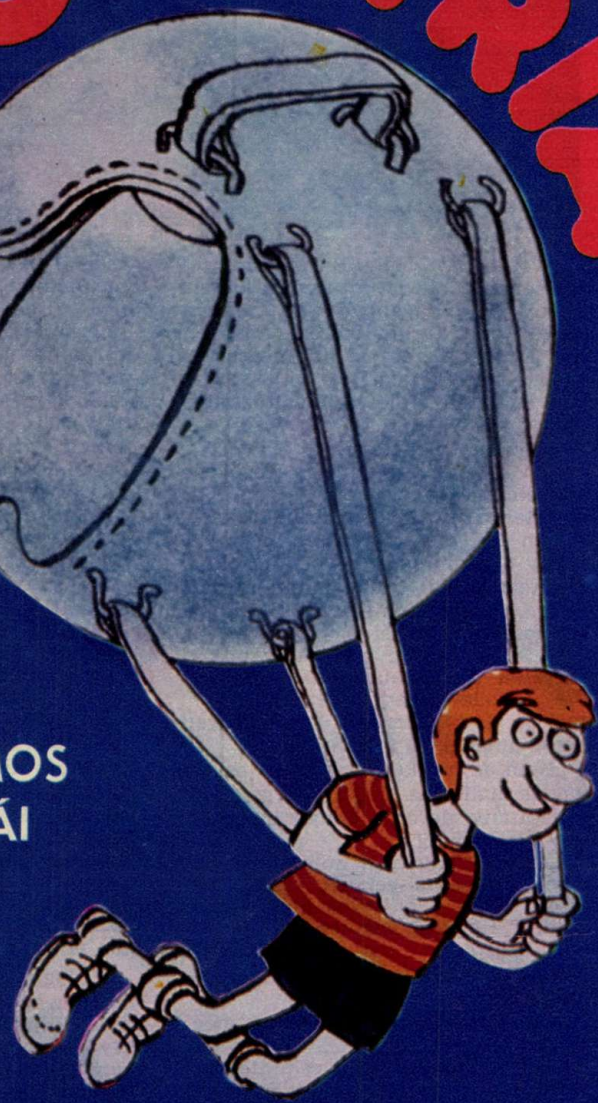

FÖLDES VILMOS
KARIKATÚRÁI

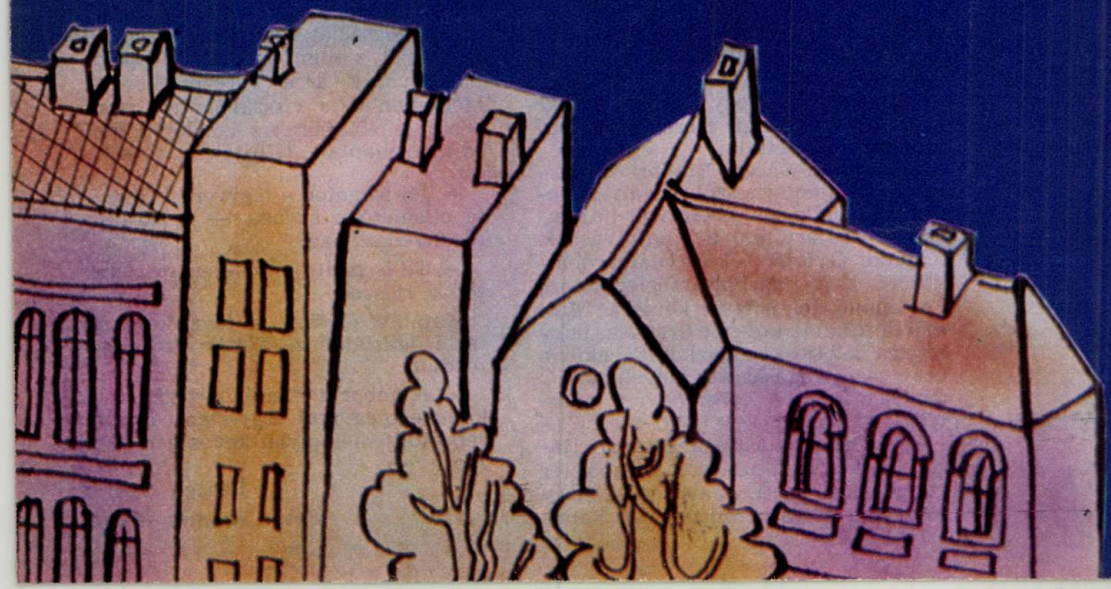

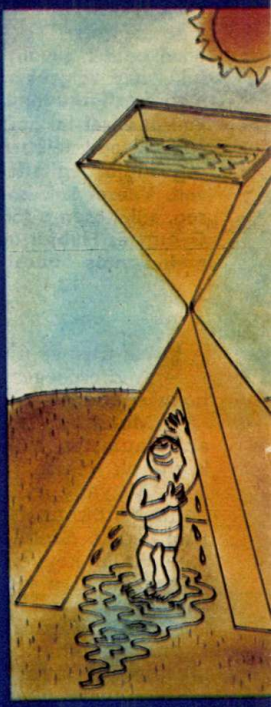

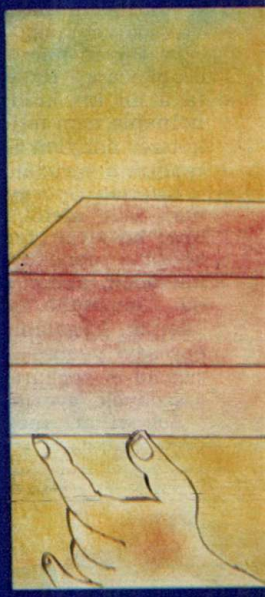

Úgy első nekifutásra nehéz lenne ellentétesebb fogalmakat találni, mint a vidámság és a geometria. A pontok, vonalak, síkok és testek nevezetes törvényszerűségei mindeddig viszonylag kevés embert késztettek önfeledt kacagásra. Másrészt viszont a vidámság is, meg a geometria is annyira elválaszthatatlan része mindennapi életünknek, hogy egymásra találásuk úgyszólván elkerülhetetlen volt. Rajzos összeállításunkban éppen erre a „házasságközvetítésre" teszünk kísérletet.

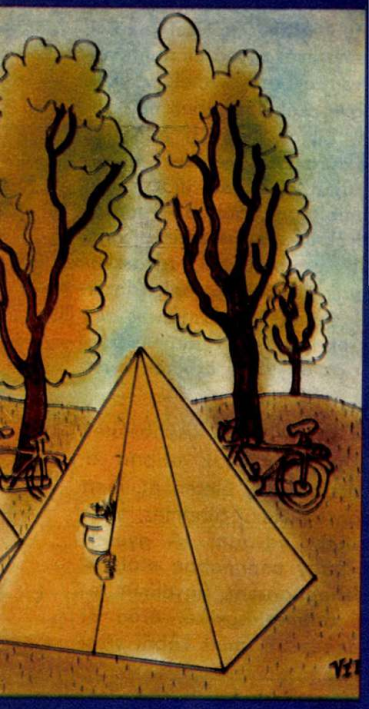

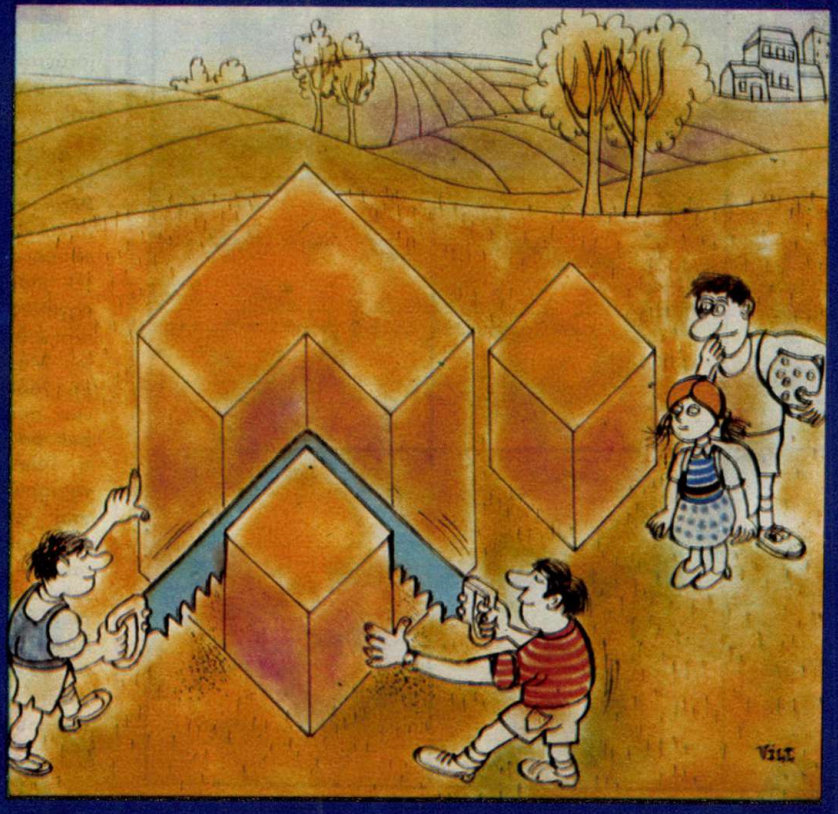

KEDVES ISMERŐS

KI KOPOG?

Aki háztetővel szalad,
jobbra tart és balra halad,
mindig Móka Miki marad

Van egy színház, aminek hol a tél, hol a nyár, hol a tavasz a fedele, lélek a díszlete, mosoly a kapuja, s a belseje, ha egyáltalán van olyan, telis-tele van harsány mókával, kerek bukfenccel, göcögő hahotával. Ebben a színházban nincs széksorokra rendezhető közönség, itt lehet guggolni, feküdni, könyökölni, hasalni és sarokra ülni. Ebbe a színházba csak azok jönnek el, akik még nem ismerik az élet megpróbáltatásait, akiknek a tekintetét még nem árnyékolta be a csalódás, akiknek gurgulázó kacagása maga az öröm. Kitaláltad persze, hogy a legapróbbakról beszélek. Az öcsiről, akinek még a levegőből lép ki a Mikulás, és hugiról, aki elhiszi, hogy éjjel a karácsonyfa alatt tündérek randalíroznak. Igen, a legapróbbak színházáról beszélek, ami sehol sincs, és mindenhol van. Színésze viszi, hurcolja magával, itt-ott megáll, felrántja a függönyt, s beszél rókául, nyusziul, fülesbagolyul.

AZ EGYETLENEGY

A magyar színészek közül nagyon sok olyan van, aki felnőtteknek és gyerekeknek egyaránt játszik, olyan viszont, aki kizárólag a legapróbbak színházában lép fel, csupán egyetlenegy akad. Neve: Levente Péter.

Ne hidd, hogy csupa öröm és derű a sorsa annak, aki a gyerekekhez szegődik színésznek, mert amíg a gyerekek egymásnak is, meg a felnőtteknek is szeretnének tetszeni, a felnőtt csak a felnőtt értelem kegyeit áhítja, mivel a gyerek nem tud kritikus ítéletet alkotni, nem oszt elismeréseket, érdemrendeket, nem ír se lesújtó, se felemelő cikket. Ha valaki a gyerekek szemében népszerű, még nem biztos, hogy a felnőttek is felfigyelnek rá. A gyerekek világa külön világ, amit a felnőtt már régen kinőtt, s a komolyság státuszából mosolyog le az aprókra, s természetesen arra is, aki köztük csetlik-botlik, ravaszkodik, ügyeskedik, mókázik, bolondozik, mintha nem is felnőtt lenne, hanem egy öregedő gyerek, aki az istennek sem akarja kinőni az egyszerű örömök kertjét.

Bizony nem könnyű a legkisebbeknek színházat csinálni, s csak abban a színházban játszani egy életen át, mert a gyerekközönség nem türelmes, nem megértő és nem udvarias. A gyerek vagy rajong, vagy unalmában elalszik. Fantáziáját fellobbantani, figyelmét feszültté tenni, örömét egy-két órán át ragyogtatni nehezebb, mint kőből vizet fakasztani.

AZ IGAZI MÓKA MIKI

Levente Péter sem a gyerekek színészének született, egyszerűen csak színésznek, aki miután meghajolt és feleegyenesedett, az aprók közönségét látta maga előtt. Nem hagyhatta ott őket, nem fordíthatott hátat, csupán csak annyit mondhatott: „Számomra a gyerekeket rendelte a sors, értük kell élnem, nekik kell játszanom."

Persze, hosszú volt az idáig vezető út. Két évtizeddel ezelőtt Levente Pétert „kirúgták" a színművészeti főiskola felvételi vizsgájáról. Ez volt az első lépés. Mit tehetett volna. Zsebre dugta a kezét, behúzta a nyakát, és sajátos pantomimjárással elment a Bábszínházba, és tizenöt éven át kölcsönözte lelkét a bábóknak.

Amikor a Televízió Móka Mikit keresett, kiderült, hogy ő az. Igen, Levente Péter volt az első és az igazi Móka Miki. Azóta többen megfordultak már ebben a szerepben, felvették, s levetették magukról, mint egy ruhát, ám az egyetlen, az igazi, akinek Miki nem szerep volt, hanem életforma: Levente Péter. Mások eljátsszák, ő pedig azóta is éli Móka Miki életét. Mindenütt ott van, ahol gyerekek vannak, „ki kopog?" bekopog a Rádióba, beviszi a háztetőt a Televízióba és százötven gyerekkel végigmókázza a „Háztetőmet magammal viszem" műsort, aztán fut a Mikroszkóp Színpadra – nyomában a gyerekek – és havonta tizenkét alkalommal színházat játszik nekik. Ha ezek után megkérded, hogy hol van a kicsik színháza, nem mondhatok mást: indulj előre, az orrod után, aztán fordulj balra, aztán jobbra, s ott, ahol Levente Pétert meglátod, ott a színház.

Magyar Katalin

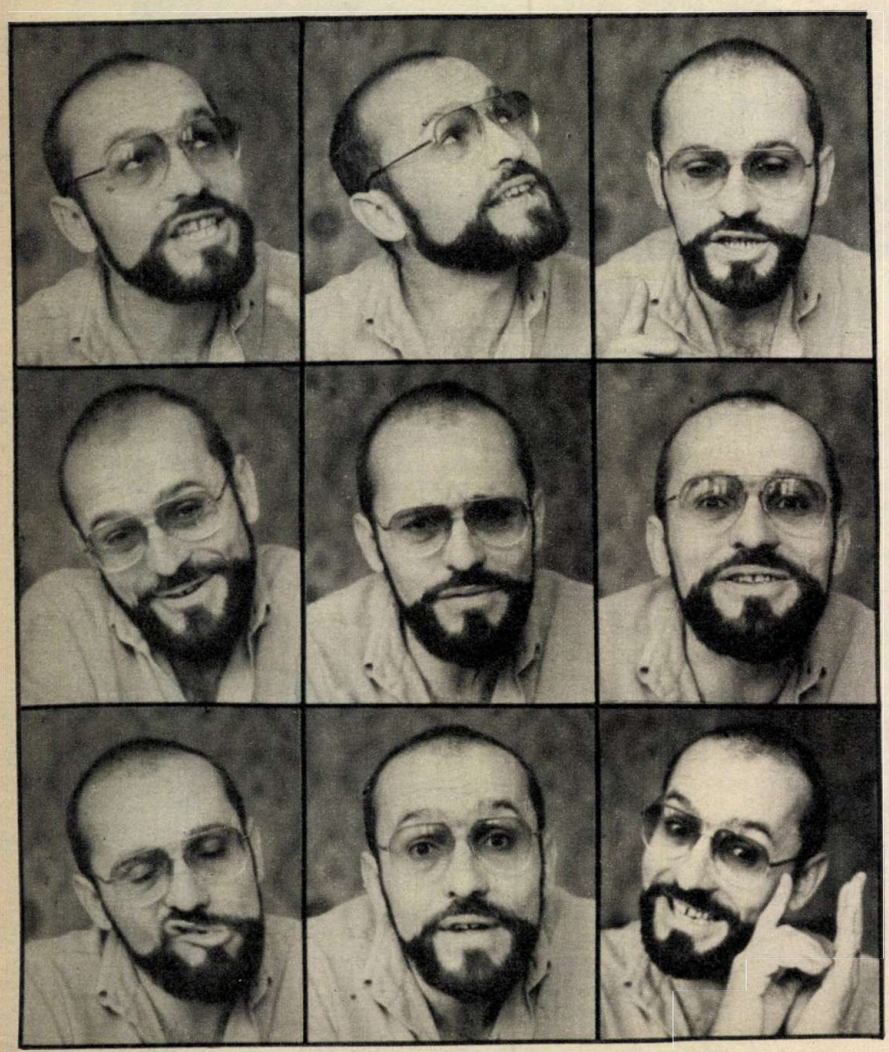

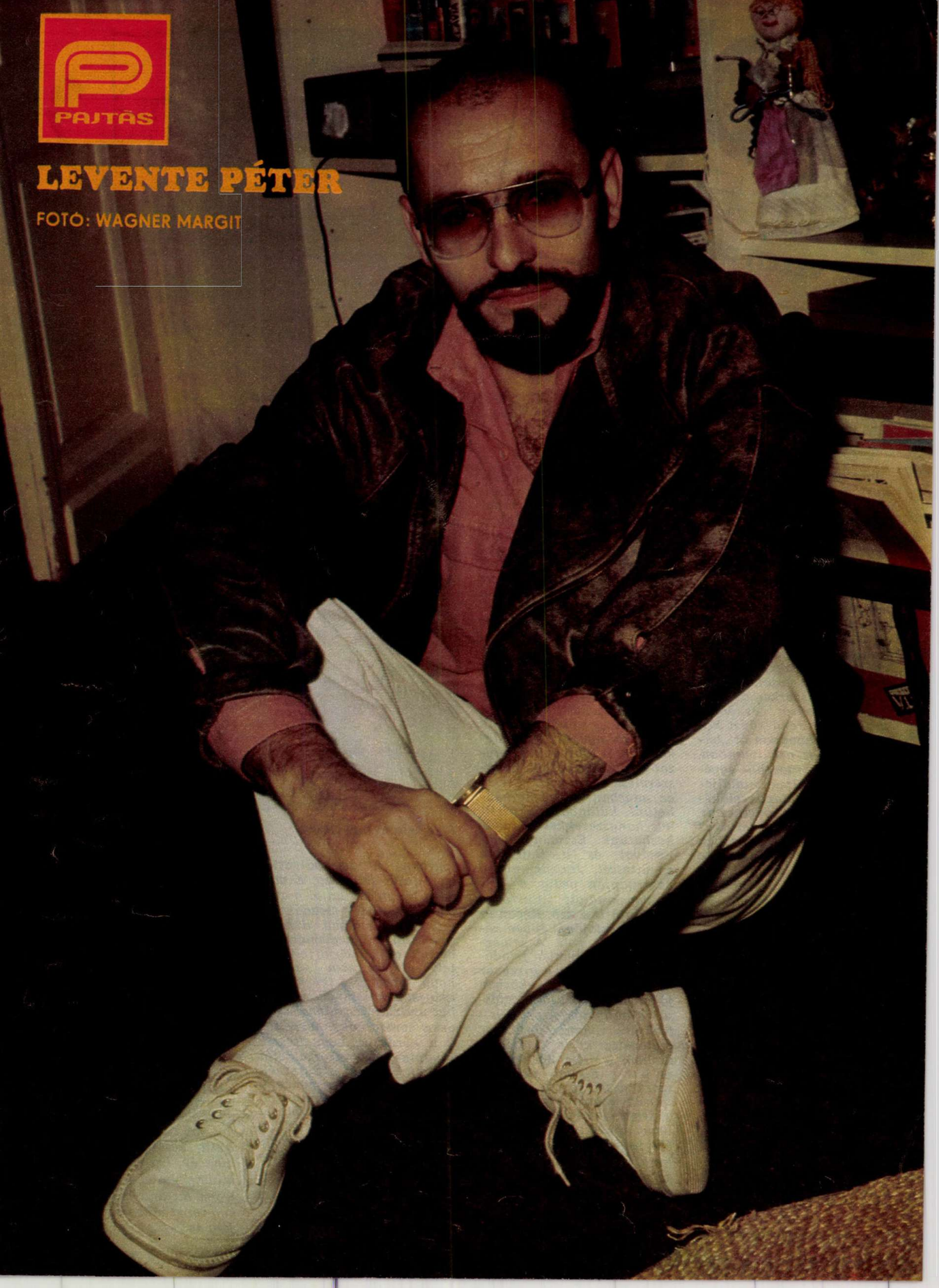

LEVENTE PÉTER

FOTÓ: WAGNER MARGIT

„A LEHETETLEN KÉRDÉSEKRE AZONNAL VÁLASZOLUNK, DE A CSODÁKRA EGY-KÉT HETET VÁRNI KELL!"

A Fáraó együttes munka közben

A kamera és a gyerekek

Pop-klubunk olvasóitól most a legtöbb levelet az új televíziós műsorról, a Popzene műhelyeiről kapom. Régi kérésnek tett eleget a Televízió gyermekosztálya, amikor elkezdte ezt a sorozatot, hiszen ti, mai rock- és diszkórajongók nem ismerhetitek azokat az énekeseket, zenekarokat, akik ezt a zenét elkezdték a világon. A levelek tanúsága szerint ez nagyon sokakat érdekel. Horváth Tünde szerkesztő ötlete volt a műsor, és Vadkerty Tibor rendezővel közösen több hónapon át „bányásztak" az archívumban, hogy a legfontosabb egyéniségekről filmet találjanak. Ezután alapos előkészítő munka következett, míg a képernyőre került az első adás. Persze félórában nagyon nehéz bemutatni a több évtizedes műfaj keletkezését, de a fontosabb állomásokat feltétlenül. Itt nagy segítségünkre volt a vasvári gyermekzenekar — a Fáraó együttes. Először is tisztázni kellett a popzene fogalmát. A pop-klub tagjai ezt jól tudhatják, mivel már többször szó volt róla írásainkban. Ez alá a címszó alá tartozik minden népszerű (populáris) könnyűzene, legyen az sanzon, beat, diszkó vagy rock. Ezért a gyökereit a rock and rollnál kell keresni és a Beatleséken keresztül lehet eljutni az újhullámig. Logikusan következett, hogy a sorozat második darabja a rockzenével foglalkozott. Ez most ennek a zenének a legszerteágazóbb műfaja. A Beatles és a Rolling Stones-vonal követőit — attól függően, hogy dallam- vagy ritmusközpontú rockot játszanak — mind fel kellett vonultani ebben a műsorban. Nem lehetett szó nélkül elmenni a rockmusicalok és -filmek mellett sem. Arról is be kellett számolni, hogy a rockzene miként hat az ifjúságra, milyen mozgósító ereje lehet például a béketörekvéseknél.

A vasárnapi adás a country zenéé lesz. Ez napjainkban egy nagyon divatos műfaj lett, amelynek gyökerei visszanyúlnak Amerika nyugati partvidékére. Itt is több stílusirányzat van, és a dalok hangszerelése is egyéni. Ebben az adásban megismerkedhetünk különböző akusztikus hangszerekkel és találkozhatunk Eszményi Viktóriával és a Bojtorján együttessel. Január utolsó vasárnapján pedig a legjobban vitatott stílusról, a diszkóról lesz szó. Régen cz a zene tulajdonképpen rádiós műfaj volt. A lemezlovasoknak egyetlen feladatuk az volt, hogy a hírek, az időjárásjelentések közben jó muzsikával szórakoztassák a hallgatót. A zene és a technika rohamos fejlődése csalogatta ki a rádiós-tudiókból a Disc Jockey-kat és lett a diszkó általános szórakozási forma. A közönség napról napra kapja a legfrissebb slágereket — lemezminőségben. Ezzel az élő zene nem tudott konkurálni. Manapság is csak a nosztalgia hozza vissza őket a szórakozóhelyekre. A diszkó elterjedésével egy egész csomó újdonság is megjelent a szórakoztató iparban. A diszkódivattól az újfajta táncokig, a modern fénytechnikától a „tátogó" play back előadásmódig. Néhány olyan diszkótáncossal is megismerkedhettek, akik még a felvételek idején nem tudták, hogy országos bajnokok, helyezettek lesznek néhány hét múlva. Még nincs is vége a sorozatnak, máris sokan kérdezik, hogy lesz-e folytatása. A műsor alkotói mindenképpen szeretnék folytatni ennek a zenének a feldolgozását mondjuk a show-készítés titkaitól a legigényesebb zenéig, a dzsesszig. Lehet, hogy más formában, de egész biztosan hallotok még erről a zenéről.

Nagyon szeretnénk, ha a Televízió címére (Magyar Televízió, Budapest — 1810; A popzene műhelyei) megírnátok véleményeteket, hogy mi tetszett a műsorból és mi nem, valamint, hogy a következőkben milyen témákról hallanátok a legszívesebben. Természetesen, ha ezzel kapcsolatban van egy jó kérdésetek, és egy jó fényképetek magatokról, azt továbbra is várjuk a Pajtás Pop-klubjában.

A zene öröm. Új formáit a következő nemzedékek alakítják majd ki. Hogy milyen lesz a koncert vagy a diszkó ötven év múlva, azt ma még senki sem tudja. Amit tudunk, az az elmúlt húsz év. Ezt pedig érdemes mindig emlékeinkben melegen tartani. Ha már csak egy rövid műsorsorozat erejéig is.

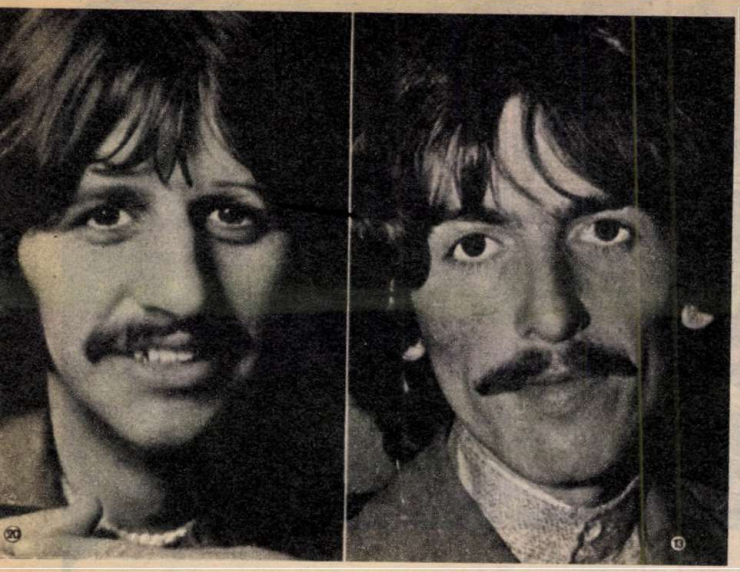

Ringo és George az alapító Beatles-fiúk

Az igényes zenét játszó Quenn

A Blondie együttes szólistája a diszkóban

AC/DC koncert részlet

Az örökifjú Mick Jagger

SZAVAZÓLAP

Tíz kedvenc énekesem, zenekarom, dalom:

1. .....
2. .....
3. .....
4. .....
5. .....
6. .....
7. .....
8. .....
9. .....
10. .....

Név: .....

Cím: .....

SLÁGERLISTA

1. Pago-pago – Neoton	1510 szavazat	előző hely (–)
2. Wind-szörny – Dolly Roll	1450 szavazat	előző hely (–)
3. Létezem – R-GO	1422 szavazat	előző hely (–)
4. Szeretek ugrálni – Neoton	1368 szavazat	előző hely (8)
5. Érzés – EDDA	1340 szavazat	előző hely (3)
6. Kriszti – R-GO	1326 szavazat	előző hely (–)
7. Kötéltánc – Omega	1211 szavazat	előző hely (4)
8. Valahol már – Soltész Rezső	1203 szavazat	előző hely (–)
9. Szeráj – R-GO	1189 szavazat	előző hely (–)
10. A zöld, a bíbor – P. Box	972 szavazat	előző hely (6)

BUDAPRINT

PÁLYÁZAT

A BUDAPRINT Pamutnyomóipari Vállalat ez évben is meghirdeti kétfordulós pályázatát. Várjuk régi és új megfejtőink leveleit! Játssz újra velünk!

Ha az előző évek pályázatain nem nyertél, próbáld meg, hátha most éppen neked kedvez a szerencse! Ha nyertél már, akkor is lehet szerencséd! Ha még soha nem játszottál velünk, itt az alkalom, játssz te is!

Mindkét fordulóban a helyes megfejtést beküldők között 20 nyereményt sorsolunk ki a vállalat termékeiből. A fődíjat azok kaphatják sorshúzással, akik mind a két fordulóban helyes megfejtést küldenek be.

A főnyeremény egy sporttáska, benne egy tollaslabda készlet. A főnyereményt a szerencsés nyertes személyesen veheti át a vállalat központjában.

I. forduló

Fejtsd meg a keresztrejtvényt! A vízszintes 5., 7. és a függőleges 1., 4. sorokból vállalatunk néhány termékét ismerheted meg.

A megfejtést postai levelezőlapon küldd az alábbi címre: BUDAPRINT Pamutnyomóipari Vállalat, személyzeti és oktatási főosztály, Budapest, Postafiók 111. – 1300

A levelezőlapra írd rá: PÁLYÁZAT

Beküldési határidő: 1984. január 19.

A nyertesek, nevét a Pajtásban közöljük, a nyereményeket postán küldjük el.

Figyeld a Pajtás következő számát!

A BUDAPRINT PÁLYÁZAT' második fordulójának címe: REJTVÉNY-TURMIX

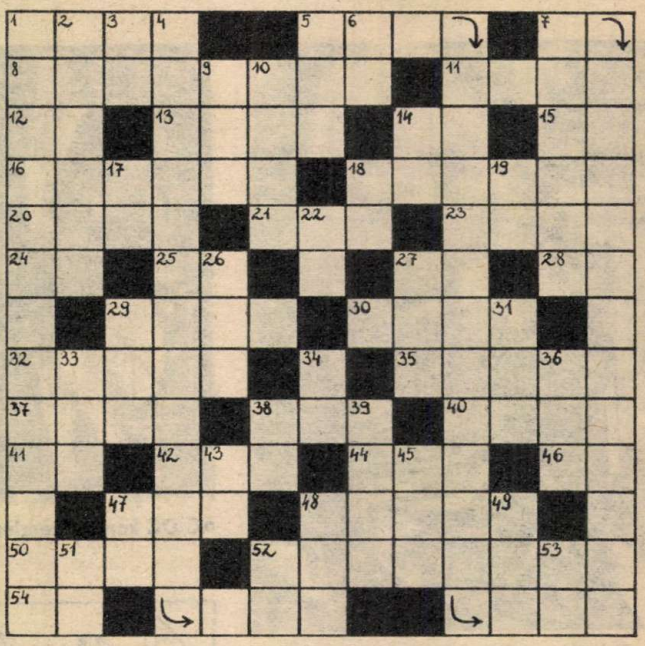

VÍZSZINTES: 1. Nagy patáliát csapott, de nem tudta befejezni. 5. **Vállalatunk terméke.** 7. **Vállalatunk terméke.** 8. Tüzérségi fegyver része, névelővel (4. kockában kettős betű). 11. Jellemző emberi termet. 12. Viszszafelé annyit jelent, mint a: de. 13. Nitrogén, rénium és a vanádium vegyjele. 14. Kis folyó. 15. Így köszöntik egymást a nők. 16. Román kisváros Ploesti környékén. 18. Vissza: gyepmester. 20. Vissza: Meotisz része! 21. A vers tartozéka. 23. Nem egészen vásott! 24. Sima egynemű betűi. 25. Kozmosz. 27. Azonos mássalhangzók. 28. Orvosi egyetem. 29. Lármásan vitatkozik. 30. Közel-keleti ország polgára. 32. Őrséghez tartozó. 35. A szomszédban. 37. Így írják le a „vár" szót a táviratban. 38. Arab férfinév. 40. Budavár utolsó basája volt. 41. Házőrző. 42. Felém tekint. 44. Shakespeare királyának kiejtett neve. 46. Repülőmárka. 47. Béke, oroszul. 48. Tanít. 50. Női név. 52. Névelővel: zeneszerszám (végén ékezet felesleges). 54. Kell, népiesen.

FÜGGŐLEGES: 1. **Vállalatunk terméke.** 2. Éjszakai látomás, névelővel. 3. Morzejel. 4. **Vállalatunk terméke** (a 2. kockában kettős betű). 5. Hevessy Sass Vince. 6. Á. Ó. 7. Olyanra mondják, aki rossz cselekedete miatt nem mer a nyilvánosság elé lépni. 9. Nur (német: csak) betűi keverve. 10. Cérium és iridium vegyjele. 14. Azonos mássalhangzók. 17. Magyar Erzsébet. 18. Ha kiejtem a két mássalhangzót, a vércsatornám nevét mondom ki. 19. Biztatószó. 22. Igevégződés. 26. Az egér teszi. 27. Nem betű, de nem is mondat. 29. Hátam közepe! 31. Börtönlakó. 33. Ferencvárosi focista (Tibor). 34. Állatlak. 36. Becézett férfinév. 38. Névelő. 39. Becézett lánynév. 43. Ugyanaz, mint a vízszintes 14. 45. Ifjúsági Technikai Műhely. 47. Személyes névmás. 48. Országos Testedző Kör. 49. A Tisza mellékfolyója. 51. Az erdő vége! 52. Két szomszédos magánhangzó az ábécé elején. 53. R. U.

CIMEA

A VILÁG GYERMEKEIÉRT

A CIMEA megalakulásának 25. évfordulóját ünnepeltük 1983-ban. A gyermek- és ifjúsági szervezetek nemzetközi bizottsága tavaly minden eddiginél nagyobb erőfeszítéseket tett, hogy érvényesítse a gyerekek jogait, elsősorban azt a jogot, hogy békében élhessenek. Ennek a munkának alapvető feltétele, hogy a gyerekek a világ minden tájáin megismerjék a CIMEA munkáját, terveit, céljait. Éppen ezért hirdetett pályázatot a nemzetközi bizottság Ki tud többet a CIMEA-ról? címmel. Reméljük, hogy a CIMEA-TOTÓ segítségével a gyerekek pontos képet nyernek a CIMEA negyedszázados tevékenységéről, tapasztalatairól. Feltehetően e pályázat nyomán tovább erősödik a tagországok gyerekei közötti szolidaritás, barátság, egyetértés.

13+1

1. Mit jelent a CIMEA rövidítés?
2. Az ENSZ által megfogalmazott „gyerekek jogai" közül melyeket tudod megnevezni?
3. A szolidaritási munka egyik legfontosabb része a CIMEA munkájának. Sorolj fel néhány CIMEA-rendezvényt.
4. Artekben gyerekek ezrei találkoznak minden évben. Hol van ez a tábor, és mi volt a neve az első CIMEA gyermekfesztiválnak, amit Artekben tartottak 1977-ben?
5. A béke megőrzése minden ember legfontosabb feladata. A CIMEA-nak van egy mozgalomsorozata, ami 1981-ben kezdődött és ma is tart. Mi a neve ennek az egész világot átfogó programnak?
6. A CIMEA-nak saját „jelképe", s dala van. Tudod, hogy mi a neve a jelképnek, és ki a zeneszerzője a dalnak?
7. Sorold fel CIMEA VIKI néhány jellemző „tulajdonságát".
8. Mi a neve a nemzetközi gyereksport-versenynek, amit minden évben azért rendeznek, hogy támogassák a barátságot és a nemzetközi megértést a gyerekek között?
9. Barátaid vannak a négy kontinensen, akik szintén a CIMEA tagjai. Tudod, hogy hány országban vannak a CIMEA-nak tagjai?
10. A CIMEA a VIT szervezésében is aktívan részt vesz. Nagyszabású gyermekprogramok voltak az 1978-as VIT-en. Hol rendezték ezt?
11. Meg tudod mondani, hogy most milyen szervezetek képviselőit választották meg a CIMEA elnökének illetve főtitkárának?
12. Hol a CIMEA székhelye és milyen szervezetek a tagjai a titkárságnak?
13. Melyik a CIMEA legmagasabb határozathozó szerve, mikor és hol ülésezett utoljára?
+1. Mit vársz a CIMEA munkájától?

A helyes megfejtést beküldők között értékes nyereményeket sorsolunk ki.

Beküldési határidő: 1984. január 31-ig.

Címünk: Pajtás szerkesztőség, Budapest, Jászai Mari tér 5. — 1397. A borítékra írjátok rá: „CIMEA 13+1".

A MAHART Hajójavító Vállalat szakmunkástanuló felvételt hirdet a következő szakmákra:

szerkezetlakatos (hajóépítő), hegesztő, csőhálózatszerelő, ács, asztalos, villanyszerelő, festő-mázoló, géplakatos (motorszerelő), esztergályos.

Juttatások:

munkaruha, kedvezményes étkezés, kollégiumi elhelyezés, III. évben teljesítmény (szakmunkás) -bérezés, társadalmi tanulmányi ösztöndíj, szerződés esetén állandó kedvezményes vasúti igazolvány.

Üzemeink vannak: Budapesten, Dunaharasztin, Szegeden.

Jelentkezni lehet a vállalat személyzeti és oktatási osztályán, Bp. 1325, Pf. 97. vagy Bp. IV. Népsziget Tel.: 697-777. Szegedi üzemünkben: 6753 Szeged-Tápé.

PEST MEGYEI ÁLLAMI ÉPÍTŐIPARI VÁLLALAT

PÁLYAVÁLASZTÁSI TÁJÉKOZTATÓ

Vállalatunkhoz 1984. szeptemberétől az alábbi szakmákra iskolázunk be általános iskolát végzett fiúkat szakmunkástanulónak:

épületvillamossági szerelő, központi fűtés- és csőhálózatszerelő, vízvezeték- és készülékszerelő, vas- és fémszerkezeti lakatos, épületasztalos, építőgépszerelő, magasépítőipari ács-állványozó, szobafestő-mázoló (tapétázó), vízszigetelő, épületburkoló, kőműves, padlóburkoló, vasbetonkészítő, bádogos, autószerelő.

Vidékiek részére (az autószerelő szakma kivételével) kollégiumot és teljes ellátást biztosítunk. Ösztöndíjat az évfolyamtól és a tanulmányi eredménytől függően, 100–650 Ft-ig fizetünk. A III. évben teljesítménybérezési lehetőség biztosítva.

A kiemelt szakmák esetében (pl. kőműves, magasépítőipari ács-állványozó, vasbetonkészítő, vízszigetelő) 200 Ft ösztöndíj-kiegészítést fizet a vállalat, továbbá társadalmi ösztöndíj juttatására is lehetőség van.

A társadalmi ösztöndíj összege 300–1000 Ft-ig terjed, tanulmányi pótlék címén a 3, 4, 5-ös tanulók 30%, 40% 50%-ot kapnak havonta.

Jelentkezés: írásban a vállalat személyzeti és oktatási osztályán: Budapest XXI., Kiss János altábornagy u. 19–21. — 1751: személyesen a szakoktatási csoportnál, Budapest XXI., II. Rákóczi Ferenc u. 197. Megközelíthető: a Boráros tértől gyorsvasúttal a végállomásig, onnan a 38/b jelű autóbusszal a 3. megálló.

A BUDAPESTI VEGYIMŰVEK

szeretettel várja az általános iskolát végző fiatalok jelentkezését szakmunkástanulónak az alábbi szakmákra:

általános vegyész, hegesztő, esztergályos, marós, vas- és fémszerkezeti lakatos, ács-állványozó, kőműves (kiemelt szakmák); géplakatos, vegyigépszerelő, villanyszerelő, felvonószerelő, villamosgépszerelő, elektroműszerész, szobafestő-mázoló; irányítástechnikai műszerész (érettségizettek részére); autószerelő (budapesti lakosok részére).

A kiemelt szakmákban a tanulók a tanulmányi ösztöndíjon felül havi 200 Ft kiegészítést kapnak.

A tanulókkal szerződést kötünk társadalmi ösztöndíjra, melynek összege 300–600 Ft.

Vidékiek részére kollégiumi elhelyezést biztosítunk.

Gyakorlati oktatás alatt a tanulók kedvezményes ebédet, védőétel-térítést, védőruhát és tanulmányi eredménytől függően nyereségrészesedést kapnak.

A törzsgárdatagság elismerésénél a tanulóéveket beszámítjuk. Dolgozóink pihenését szolgálják a Duna és a Balaton melletti üdülőink. Számtalan sportolási lehetőséget nyújtanak a vállalat sportszakosztályai.

A szakmunkásvizsga letétele után a vállalat a továbbtanulni szándékozókat támogatja.

Jelentkezni lehet személyesen vagy írásban a BUDAPESTI VEGYIMŰVEK személyzeti és oktatási osztályán (Budapest IX., Kén u. 5. — 1097; telefon: 277-275).

PÁLYAVÁLASZTÓ FIATALOK, FIGYELEM!

Kőműves, ács-állványozó, bádogos-tetőfedő, villanyszerelő, vas- és fémszerkezeti lakatos, vízvezeték- és készülékszerelő, központi fűtés-, csőhálózatszerelő, épületasztalos, padlóburkoló, hidegburkoló, szobafestő-mázoló szakmunkástanulónak jelentkezhetnek azok a fiatalok, akik a 14—17. életévüket 1984-ben betöltik és az általános iskolát elvégezték, illetve akik jelenleg a 8. osztály tanulói.
Vidékieknek a tanulmányi időre térítésmentesen tanulóotthont, kollégiumot, napi 3 Ft-ért teljes ellátást; tanulmányaikhoz szakképzett nevelőtanári felügyeletet és segítséget biztosítunk.
Továbbá rendszeresen hazautazási kedvezményt, munkaruhát, ösztöndíjat, egyes szakmákban ösztöndíj-kiegészítést, valamint kőműves, ács-állványozó szakmunkástanulóknak 500 Ft, a többi szakmában 250 Ft társadalmi ösztöndíjat biztosítunk, amit szerződésben rögzítünk.
Különböző sportolási és kulturális lehetőséggel várjuk a jelentkező fiatalokat.
Személyes és levélbeli érdeklődésre részletesen válaszolunk.

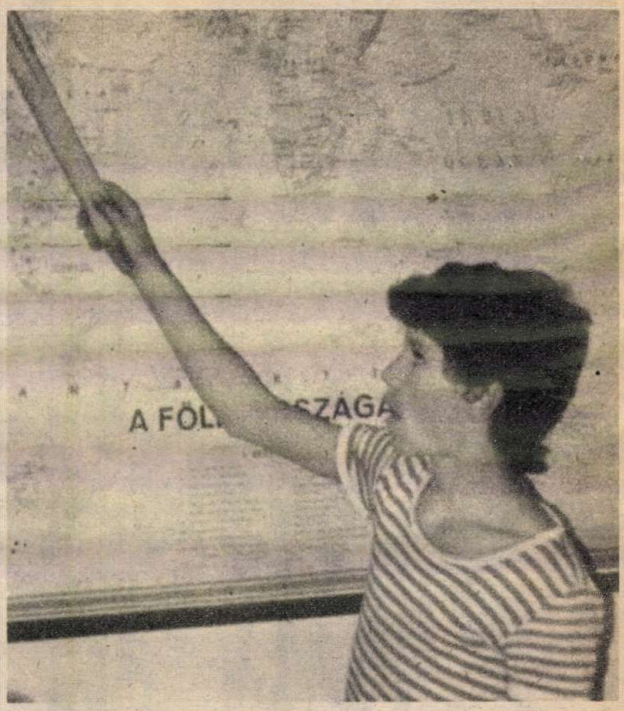

Pontos címünk:

FŐV. 3. sz. ÉPÍTŐIPARI VÁLLALAT

szakoktatási csoport
Budapest XIII., Lehel út 10/a.
Telefon: 494-300/121-es mellék.

FŐVÁROSI 3. SZ. ÉPÍTŐIPARI VÁLLALAT BUDAPEST.

KEDVES PÁLYAVÁLASZTÓ FIATALOK!

Vár benneteket az Egyt

Gyógyszervegyészeti Gyár közössége, gyertek hozzánk szakmát tanulni!

A gyógyszergyártás a korszerű berendezések mellett a jól képzett, lelkiismeretesen dolgozó szakemberek munkáját is igényli.

Általános iskolai végzettséggel várjuk jelentkezéseteket a következő szakmákra:

vegyianyaggyártó, hegesztő, központi fűtés- és csőhálózatszerelő, vízvezeték- és készülékszerelő, anyagmozgatógép-szerelő, géplakatos, vegyigép-szerelő, vas- és fémszerkezeti lakatos, épületvillamossági szerelő, műszergyártó és karbantartó, elektroműszerész, szobafestő-mázoló-tapétázó, padlóburkoló, csatornaműkezelő, kőműves, magasépítőipari ács-állványozó, bútorasztalos, esztergályos.

A képzési idő 3 év; kollégiumot biztosítunk. Érettségi bizonyítványt és szakmunkás-bizonyítványt egyszerre szerezhettek az általános vegyész szakmában.
A képzési idő 4 év; kollégiumot biztosítunk.
Juttatások a tanulmányi idő alatt:
társadalmi ösztöndíj + tanulmányi eredménytől függő kiegészítés, jutalom, magas fokú szociális ellátottság, üdülési, sportolási és kulturális lehetőségek.

A szakmunkásvizsga után támogatjuk továbbtanulásotokat gimnáziumban, szakközépiskolában, nyelv- és egyéb szakmai tanfolyamokon.
Pályakezdőinket öt évig beilleszkedési programmal segítjük át a munkába lépés és az azt követő időszak nehézségein.

A továbbtanulással kapcsolatban további részletes tájékoztatást ad az Egyt

Gyógyszervegyészeti Gyár oktatási osztálya.
Címünk: Budapest X., Keresztúri u. 30—38.
Levélcím: Budapest, Pf. 100. — 1475
Telefon: 836-702.
Jelentkezni lehet személyesen, levélben vagy telefonon.
Jelentkezéseteket előjegyzésbe vesszük.

Ne feledjétek — vár az Egyt

Ha kihívnak, fogadd el!

A Tigrisek küldöttsége dobogó szívvel lépett be a hevesi 2. számú általános iskola kapuján. A félelmetes Buldózereket akarták kihívni egy labdarúgó-mérkőzésre. A Tigrisek az 5. számú iskolából jöttek és már mindent előkészítettek.

— Felgereblyéztük a salakos pályát — mondta Horváth Zoltán. — Fehér mésszel kihúztuk a vonalakat, s megkértük Lászka tanár urat, fújja majd a sípot. Nagy meccset

játszottunk, s nálunk végre megtört a Buldózerek veretlenségi sorozata. Kivételes volt ez a nap: még szüleink is ott szurkoltak nekünk a pálya szélén. A Buldózerek azonnal kértek egy visszavágót. Ezt már kézilabdában kell majd lejátszanunk. Egy sportágból ugyanis csak öt mérkőzést rendezhetünk a „Játssz velünk!" szabályai szerint. Kár, mert mi nagyon szeretjük a focit...

Minden iskola megkapta az év elején meghirdetett mozgalom füzetét, Zoliék is e füzet segítségével alakították meg már-már legendás hírű csapatukat. Vannak olyan helyek, ahol a fiók mélyére került a kiadvány. A hevesi 5. számú iskolában azonban kitüntetett helyet kapott! A tornaterem ajtaja mellett a falra külön fadobozt készítettek számára.

Forgatom a kis sárga fedelű kötetet. Megtalálom benne a szabályok leírását, jó tanácsokat a mérkőzések lebonyolításához, új játékokkal ismerkedhetek meg, és itt, Hevesen tudomásul kell vennem a szamárfüleket, a piszkos ujjak lenyomatait, a betépett lapszéleket is. A négyszáz tanulót számláló iskolának tizennyolc benevezett csapata van. Tizenegy az alsósoké hét a felsősöké.

— Egy éve, amikor még csak fél füllel hallottunk a mozgalomról, a hivatalos kiírás talán még a nyomdában lehetett — magyarázta a nyolcadikos Kozma János, a Pumák csapatának tagja —, de mi már megalakítottuk a gárdánkat. Sokat vitatkoztunk, hogy ez a név hűen tükrözi-e harcosságunkat, ügyességünket? Végül elfogadtuk. Meg kellett beszélnünk azt is, hogy milyen sportágakat választunk. Mi a kézilabda, a foci, a tollaslabda és az asztalitenisz mellett döntöttünk. Mire megjött a hivatalos kiírás, a Pumák már „ugrásra" készen várták az első mérkőzés időpontját.

Az akció szervezői bíztak a gyerekek önállóságában mégis szükség volt a tanárok, úttörővezetők segítségére. A születő csapatok körül az iskola két testnevelője: Győri Erika és Lászka Béla bábáskodott.

— Többször kellett segíteniük — mondta Lászka Béla. — A kapitányok sokszor kerültek nehéz helyzetbe: egy-egy jó játékosért valóságos versenytárgyalások folytak. Figyelmeztettük a gyerekeket: lakóhelyi, baráti társaságok is indulhatnak, de célszerűbb, ha a csapatok a már meglévő őrsökre, rajokra épülnek. Segítettünk a jegyzőkönyvek vezetésében is, kiderült, sokan egyenesen feleslegesnek tartják a papírmunkát. Kértük őket, hogy a nyolcadikosok ne hívják ki az ötödikeseket, hiszen a játék igazi örömét csak az azonos erejű gárdák összecsapása hozhatja meg.

Az előzetes tervezgetésekkel ellentétben a nyári szünidőben nemcsak az iskola folyosói, hanem a sportpálya is elcsöndesedett. A „Játssz velünk!" itt Hevesen is csak az első szeptemberi csengőszó hallatára éledt újjá.

— Az iskola csapatai először egymás ellen játszottak, aztán szélesítettük a kört — magyarázta Gávai Zita, az Olimpia tagja. — Elmentünk a környező iskolákba, kihívtuk a hetedikeseket, nyolcadikosokat, nem vártuk meg, hogy ők keressenek bennünket. A szüleinket, nagyobb testvéreinket sajnos nem tudtuk bevonni a játékba. Napközben dolgoznak, esténként és a hétvégeken pedig ott a háztáji. Egyszer megkértem a bátyámat, jöjjön el, bíráskodjon egy kézilabda-mérkőzésünkön. Remekül vezette a meccset, de legközelebb már hiába hívtuk.

A szülők, nagyobb testvérek közreműködése pedig plusz pontokat jelentene. Igaz, lenne más módja is a plusz pontok begyűjtésének, de ez sem könnyű dolog. Új játékok kitalálását külön jutalmazná a mozgalom szabálya, de ezt előbb alaposan meg kell tanulni, aztán megtanítani a kihívott csapatnak is. Nehézkes, időigényes dolog ez, épp ezért a népszerűségi listát a már ismert sportágak, a kézilabda, a labdarúgás, a tollaslabda, az asztalitenisz vezeti. Ügyességi vagy váltóversenyeket már ritkábban játszanak a hevesiek. De vajon tényleg annyira hiányoznak-e a plusz pontok, mint ahogy azt gondolnánk?

— A játék a legfontosabb — mondta a Pumák csapatából Gréczi Zsolt. — Mi a környező falvakban is keresünk ellenfeleket, nehéz választani, hiszen a járásban összesen nyolcvathat felsős gárda nevezett. Új arcokat ismerünk meg, miközben focizunk, kézizünk, vagy tollasozunk egy jót, ez a lényeg. A kiírás hetvenöt igazolt pont után már különböző ajándékokat ígér. Mi rég túlléptük ezt a határt, de nem kaptunk még semmit. Lehet, megfeledkeztek rólunk. Nem baj. Nem a sapkáért vagy a trikóért csináljuk. Jó lenne, ha tovább tartana a mozgalom, bár lehet, ha befejeződik, megpróbáljuk együtt tartani a csapatot. Remélem a többiek is így tesznek...

Ha így tennének, fellendülne a város tömegsportja, legalábbis ami az iskolákat illeti. Minden iskolának van ugyanis csapata, az 5. számú után a körzeti következik a sorban, ők tizenhárom gárdát neveztek. Itt Bonyár Istvánné segít a gyerekeknek. A „körzetisek" szép és modern tornatermében akár két mérkőzést is le lehet bonyolítani egyszerre, úgyhogy a létesítmény akár heves tömegsportjának igazi központjává is válhatna. Mindez persze a „Játssz velünk"-ből indulna ki, amely a jelek szerint megszerettette a gyerekekkel a sportnak azt a részét is, ahol nem a lőtt gólok, a megtett méterek vagy a lefaragott másodpercek a fontosak, hanem a mozgás öröme s a jó közérzet.

Sinkovics Ferenc

Fotó: Wagner Margit

TÖPRENGŐ

A rejtvények megfejtését lehetőleg postai levelezőlapon küldd be. Ha csak kettőt tudsz megfejteni – és azok jók –, már részt vehetsz a heti jutalomsorsoláson. Beküldési határidő: január 16. (Címünk: Budapest, Jászai Mari tér 5. – 1379) A borítékra vagy levelezőlapra írd rá: „TÖPRENGŐ".

A VÍGJÁTÉK ATYJA. Moliére nyolc nagy sikerű színdarabjának címét írtuk itt fel: ámde a nyolc itt kilenc! Egy kis logika, egy kis fejtörés, plusz egy ékezet, és a nyolc színdarab „megmondja" a kilencedik címét. Vagyis: a színdarabok címéből a lenti számjegyek szerinti betűket keresd elő és rakd össze!

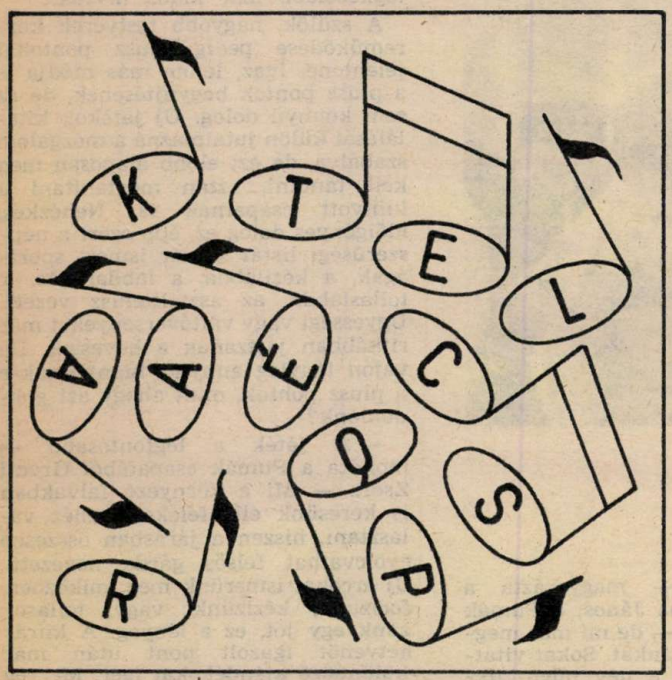

MESEOPERA. Tudod-e, hogy Szokolay Sándor, híres zeneszerzőnk meseoperát is írt? A címét a kottafejekbe írt betűkből állíthatod össze.

A FEJEDELEM. 1557. január 1-én született Bocskai István, aki előbb Erdély, majd Magyarország fejedelme lett. Uralkodása idején volt az a történelmi eseménysorozat, amelynek győzelmes, 1595-ös csatáját Bocskai István vezette. Megtudhatod, ha a számokat összekötöd a hozzájuk tartozó betűkkel.

Poszterjáték

Az ÁPISZ és a Pajtás közös pályázata. Az ÁPISZ boltjaiban árusított füzetcsomagokban egy űrlapot helyeztünk el. Erre kell felragasztani hétről hétre a Pajtásban mindig ezen a helyen, ezzel a címmel megjelenő fotót. Aki valamennyit kivágja és felragasztja, majd elküldi szerkesztőségünkbe a tanév végén, találkozhat kedvenceivel és értékes ajándékokat nyerhet. Érdemes velünk játszani!

Elnézést kérünk olvasóinktól, hogy a legutóbbi, december 8-i számból anyagtorlódás miatt kimaradt a poszterjáték (Szergej) képe. Ne haragudjatok azért sem, hogy elfelejtettük tudtul adni: januárban pótoljuk a hiányt. Íme, itt a Szergej-kép.

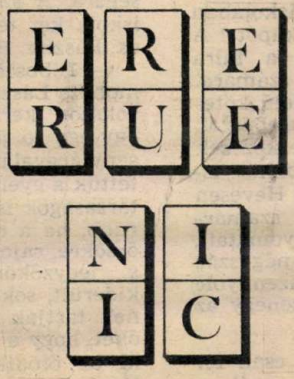

ATOMFIZIKUS.

Ha a dominóköveket megfelelő sorrendbe rakod, egy Nobel-díjas francia atomfizikus nevét kapod eredményül.

KEDVELT ÍRÓ. 1882. január 18-án született Alan Alexander Milne. A vízszintes 29. függőleges 1. és 8. sorokban találsz rá vonatkozó adatokat.

VÍZSZINTES: 1. A függőleges 1. kedvenc csemegéje. 4. Városokat, falvakat hálózzák be. 9. Ráadás, nagyétkűek öröme. 15. Becézett női név. 16. Minden tettnek van. 18. A legtöbb vers... 19. Fürge, játékos majomfajta. 21. USA tagállam a Mississippi mellékén. 22. Szintén. 23. Azonos mássalhangzók. 25. A liter tizedrésze. 29. Milne másik nagy sikerű műve. 33. Autósiskola. 34. Ehető már a gyümölcs. 35. Kolumbia fővárosa. 37. Római 101. 38. Trombitahang. 39. Balaton félszigetének községe. 41. Kórus. 42. A közlekedés szabálykönyve. 46. Túri Dani. 47. Az Operaház tervezője (Miklós). 49. Január 14-én ünnepli névnapját. 51. Lódít egynemű betűi. 52. Dombormű. 54. Dunántúli röghegység. 55. A zsiráf „földszintes" rokona. 57. Vázába is tesszük. 58. Egyesült Nemzetek Szervezete. 60. Nagy olasz város lakója. 62. Zala Tibor.

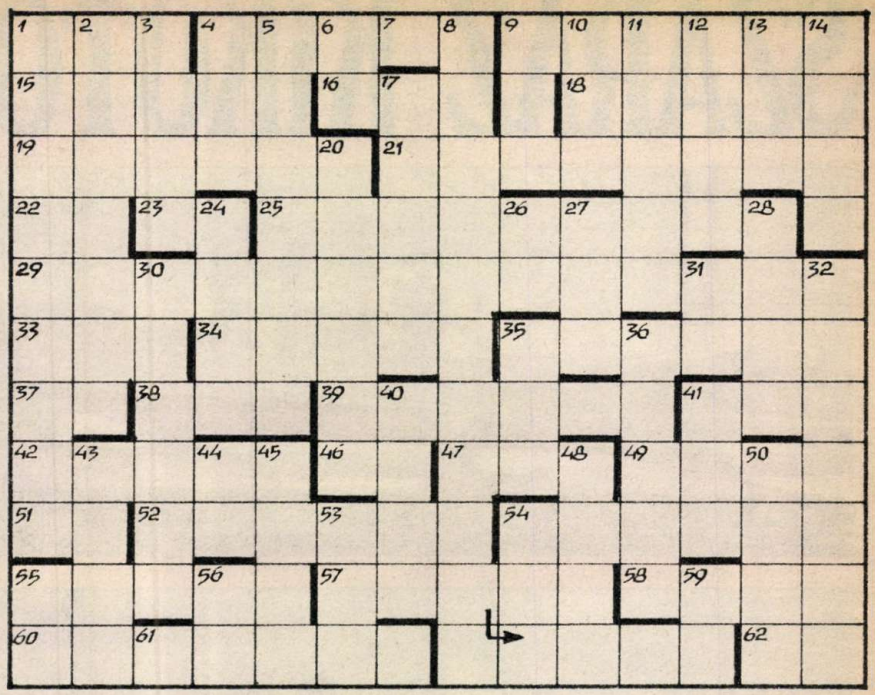

FÜGGŐLEGES: 1. Milne világhírű gyermekregénye. 2. Feni, élezi. 3. Veszprém megyei nagyközség, évszázados arborétummal. 4. Slukk háromötöde! 5. Női név (szept. 11.). 6. Cingár Oszi. 7. Hosszú magánhangzó. 8. A függ. 1. alatti regény magyar fordítója. 9. Ollója van, de nem szabó. 10. Becézett Erika. 11. Kedves erdei madár. 12. Nőivarú sertés. 13. Aromás ital. 14. Alul lévő. 17. Lom, ócska holmi. 20. Uszoda, sportcsarnok lehet ilyen. 24. Küszvágó... (vízimadár). 26. Folyadék. 27. Ismert színésznő (Éva). 28. Szovjet vadászgép volt. 30. Pengetős népi hangszer. 31. Rövid nógatás. 32. A sakkbeli gyalog másik neve. 35. Hüvelyes növény. 36. Jöjj. 40. Ez. évi. 41. Néma akarat! 43. Vég nélkül ritkít! 45. Gottwaldov csehszlovákiai város korábbi neve (ZLIN). 48. Szemtelen rovar. 50. Halk zörej. 53. Kortyolgató. 54. Szel. 55. Omszk folyója. 56. Rövid köszönés. 59. Nagy Sándor.

SAKK

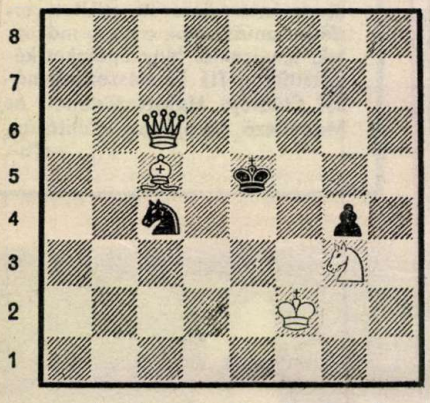

Mai feladványunk szintén két (2) lépéses. Megfejtésül beküldeni csak a kulcslépést kell, vagyis fehérnek azon kezdőlépését, amely után bármit is lép fekete, a mattot védeni nem tudja.

A november 4-i Pajtásban közölt sakkfeladvány megoldása: 1. Be6-el! — A helyes megfejtők közül jutalmat kapnak: Antalovits Balázs (Budapest), Gémes Tibor (Maroslele), Kovács Gábor (Komárom), Papp-Váry Anna (Budapest), Szabó László (Pusztaszabolcs) és Tóth Margit (Szécsény).

Földeák Árpád

SZÁMÍTÁSTECHNIKAI FELADATOK II.

Mi a BCD kód? 1: tízes számrendszerű számok kettes számrendszerbe való átírása. X: kettes számrendszerű számok tízes számrendszerbe való átírása. 2: tízes számrendszerű számok számjegyenkénti átírása kettes számrendszerbe.

Mi a processzor? 1: a számítógép bemeneti egysége. X: a számítógép központi része. 2: a számítógép kimeneteli egysége.

Mikor jelentek meg az első mikroprocesszoros számítógépek? 1: az 1970-es évek első felében X: az 1960-as évek első felében 2: a második világháború után.

Mi a ROM? 1: csak olvasható tár. X: beírható és olvasható tár. 2: csak beírható tár.

A megfejtéseket január 20-ig küldjétek be. Cím: Dr. Appel György, Fővárosi Pedagógiai Intézet, Mikroszámítógépes laboratórium. Budapest, VIII., Baross u. 71. A borítékra írjátok rá: „PAJTÁS".

NYERTESEK

A rejtvények megfejtéséért jutalmat kapnak:

29. SZÁM: Nagy Edina, Bp. XVIII.; Siskovits Attila, Bp. XII.; Szelecsényi Ágnes, Bp. II.; Tézsla Anikó, Bp. XIX.; Venczel Judit és Kati, Bp. V., Árvay Anett, Szombathely; Medvácz Balázs, Halászi; Bánár Annamária, Esztergom; Nagy Erika, Sajószöged; Molnár Gábor, Osztopán; Kovács Katalin, Szerep; Bircsák Szabolcs, Diósjenő; Bálint Judit, Csongrád; Kuntics Gabriella, Tapolca; Tóti Andrea, Tatabánya; Keczán Katalin, Nyíradony; Nagy László, Visznek; Gottvald Gábor, Szekszárd; Szibilla Zoltán, Isaszeg.

30. SZÁM: Rimóczi Éva, Bp. II.; Makai Zsolt, Szeghalom; Amriskó Anita, Sajókaza; Völgyesi Tamás, Kaposfő; Hajdúkovics Magdolna, Felsőszentiván; Göndöcs Sándor, Kapuvár; Dudás Amelita, Oroszlány; Angyal Erzsébet, Felsőörs; Patocskai Csaba, Baja; Gömböcz Elvira, Répcelak; Szabó Bernadett, Veszprém; Hangodi Ágnes, Tiszaföldvár; Kellner Márta, Százhalombatta; Füleki László, Miskolc; Bedő Anita, Siófok; Kozma Ferenc, Hejce; Gajdács Gabriella, Szeged; Matics Mónika, Kisbér; Szombathy Péter, Szeged; Domonkos Attila, Farád.

SZÁRAZ KIKÖTŐ

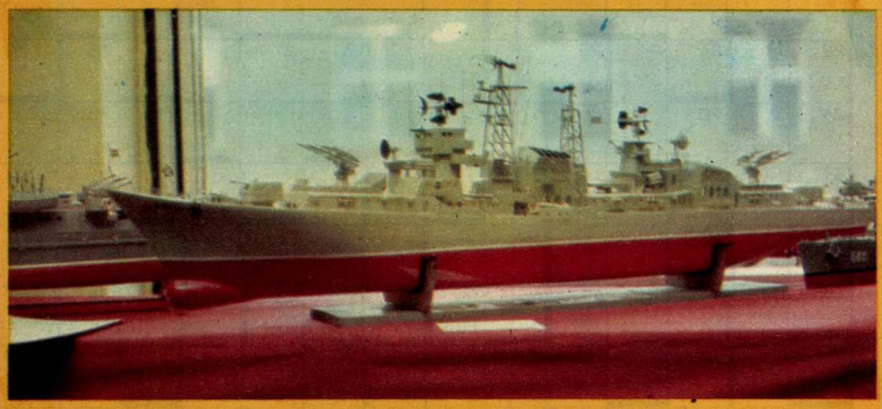

„Navigare necesse est" – mondta állítólag a nagy római császár, Augustus, ami magyarra fordítva annyit tesz, hogy „hajózni kell". Amikor pedig e jeles mondástól nem hatódtak meg a hajósok, hanem inkább az öles hullámokra mutogattak, és továbbra is vonakodtak a háborgó tengerre szállni, az imperátor azzal egészítette ki a bölcs megállapítást, hogy élni nem kell, vagyis az élet kevésbé fontos dolog, mint a hajózás. Nyilván nem a maga életére értette ezt, hanem a szerencsétlen hajósokéra, ám a szállóige azért mégis megmutatja, milyen nagy jelentősége volt a hajónak – és vele a tengereknek – az emberiség történetében, már a kezdetektől fogva.

Két nagy úr kergette az embert a tengerre: a szükség és a kíváncsiság. A halászat meg a kereskedelem persze roppant lényeges dolgok, de kár lenne megfeledkezni arról, hogy az újdonság, a felfedezés önmagáért is lehet érdekes, haszontalanul, pusztán a megismerés gyönyörűsége miatt. Talán nem csupán a gyors meggazdagodás vágya vagy a megélhetés kényszere hajszolt hajmeresztően veszedelmes kalandokba, mai ésszel alig fölfogható vállalásába legalább néhányat a százezerek közül.

„Tengerre magyar! El a tengerhez!", olvashatta a nemzet Kossuth Lajos felhívását az iparegylet Hetilapjának 1946. január 27-i számában. A történelemből tudjuk ugyan, hogy volt idő, amikor Magyarország határait három tenger mosta, de tudott az is, hogy hazánk jó ideje tengertelen. Tengerekhez és hajókhoz való vonzalmunk mégsem csappant. Készítőik kézügyességének és türelmének dicsérete mellett erről is tanúskodtak azok a makettek, amelyekről fényképeinket készítettük a TIT Természettudományi Stúdiója Hajózástörténeti és Modellező Klubjának kiállításán.

–sTb–

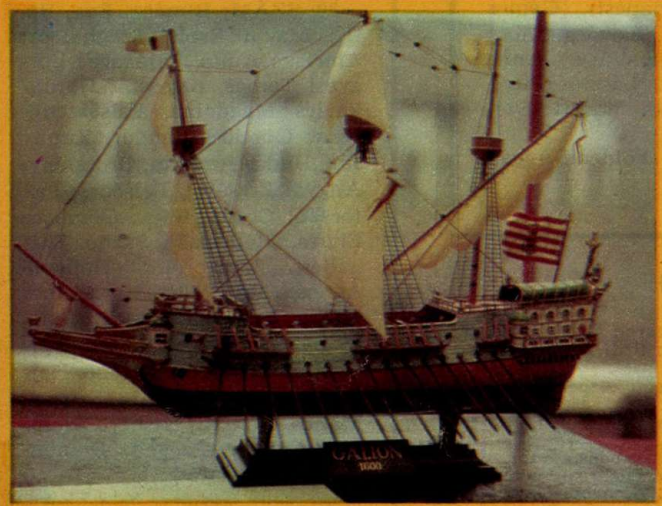

DR. SZIMAT A MESTERDETEKTÍV

Ebben a tengerparti határvárosban rengeteg a csempész. A vámhivatal dr. Szimatot hívja, hogy segítsen a legutóbbi bűneset nyomozásában.

A gyanú Olivérre terelődött, aki régi lakója a városnak.

Dr. Szimat a parton állt, amikor Olivér kikötötte a csónakját.

Dr. Szimat úgy viselkedett, mintha egyáltalán nem érdekelné mit csinál Olivér.

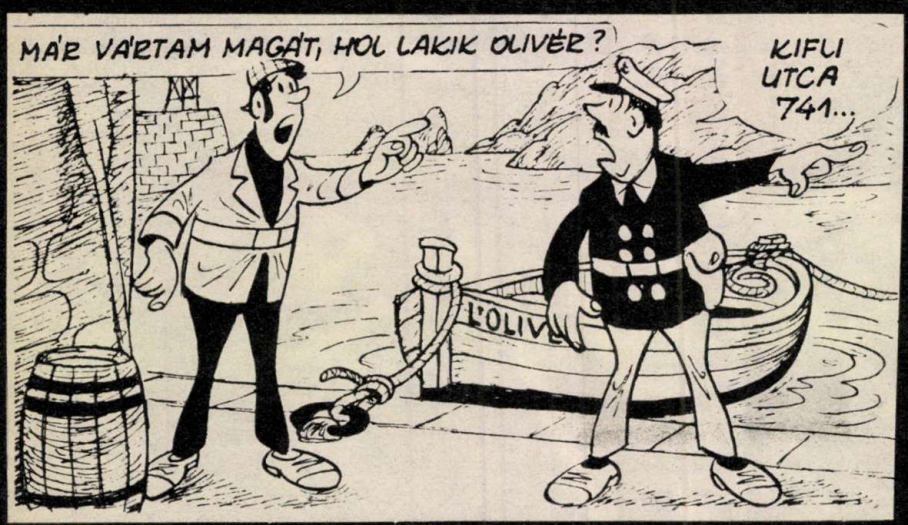

Másnap korán reggel a vámosokkal találkozott a kikötőben.

Dr. Szimat biztosra vette, hogy Olivér volt a tettes. Vajon miért?

Megoldás: dr. Szimat észrevette, hogy a csónakkötél csomója más helyzetben van, mint este volt, Olivér tehát használta a csónakot.

A FŐSZEREPLŐ:

E.T.

(A FÖLDÖNKÍVÜLI)

A világhírű amerikai sci-fi Magyarországon!
1983. december 22-től a mozik műsorán
Rendezte: Steven Spielberg

MOKÉP

84/2
XXXIX. ÉVF. • 1984. JANUÁR 12. • ÁRA: 4 Ft

PAJTÁS

FOTÓ:
POTZMANN
JÁNOS

KÖVETKEZŐ SZÁMUNK TARTALMÁBÓL:

A Fülöp-szigeteken meggyilkoltak egy politikust Mi van mögötte? Megtudhatod a Világlátó rovatból

Megnéztük a macskakiállítást és a Madách Színház Macskák című előadását. Mindkettőről mesélünk

Egyszer mi is megöregszünk... Sokféle feladat hárul ránk, hogy a mai idős emberek jól érezzék magukat

margó

A bizonyítvány és...

„... de mostanában ne tessék bemenni az iskolába... a kaput kiemelték... most átalakítják... nincs kapu... nem lehet bemenni... majd egy-két hét múlva...” Olvastad? Magyarázom a bizonyítványom. Karinthy Frigyes írta jó néhány évtizede. Bizonyítvány pedig azóta is létezik, és vele — mint édes testvére — az, hogy meg kell magyarázni.

*

Az osztályfőnök az első pad előtt állva ügyes beszédet rögtönöz, de a szemek nem a szájára, hanem a kezére szegeződnek makacsul, melyet hanyagul az oszlopba rendezett kis könyvecskéken nyugtat. Most minek mesél még, miért húzza az időt? Neki könnyű! Ő már tudja, milyen osztályzatok vannak beírva. Olyan nagy meglepetés — hogyne(!) — téged sem érhet, de azért mégsem hagy nyugodni, hogy lefelé vagy fölfelé kerekedett-e végül az a bizonytalan fél jegy nyelvtanból. Hát még ha matekból mégsem kaptál volna hármast! Hiszen láthatta a tanárnő, hogy mennyire igyekszel! Lehet méltányolni a szorgalmat is, hallottál már ilyenről... Akkor egészen elfogadható lenne a bizonyítványod, talán meg sem kellene magyarázni...

Mert — rendben van — azt mondják, mindenki nyújtsa a legtöbbet, amire képes. Hogy nem az a baj önmagában, ha a jegyem közepes vagy elégséges, hanem ha annak ellenére az, hogy belőlem jobbra futná. Hát tessék: szeretném, ha valaki megmondaná, hogyan kell megmagyaráznom a papámnak, hogy az ő gyereke közepes gyerek! Arról nem is beszélve, hogy ez a gondolat nekem sem túl rokonszenves, ami azt illeti. Mert matekból — igaz, ami igaz — valóban nem vagyok valami erős. De ki tud az osztályban olyan papírsárkányt csinálni, amilyet én ragasztottam teljesen egyedül a nyáron?

Ha erre most azt mondod, a sárkánykészítésről nem állítanak ki bizonyítványt, lepődj meg: én azt válaszolom, tévedsz. Igaz, annak a nyári sárkánynak végül elszakadt a zsinege, és elsodorta a szél. De hogy te egyszer, egy jövő bizonyítványban majd megkapd a jó osztályzatot, ami érte jár, az nagyon is rajtad múlik. Az iskola után sem szabadulsz a bizonyítványtól, ne reménykedj! Legföljebb nem pecsétes papíron nyomják a kezedbe, de folyton bizonyítványt fognak neked osztani. Ha rossz, azt majdnem mindig meg lehet magyarázni, csakhogy attól még rossz marad. Hát próbálj olyan utat választani, amelyen hasznodra válik az egyszeri sárkány!

NÁDASI TIBOR

PAJTÁS

A MAGYAR ÚTTÖRŐK SZÖVETSÉGÉNEK KÖZPONTI LAPJA

Szerkesztőség: Budapest, Jászai Mari tér 5. 1397

Telefon: 321-987
321-988
321-989

Postafiók: Bp. 62. Pf. 508. 1397

Főszerkesztő: SOMOS ÁGNES
Főszerkesztő-helyettes: FÜLEKI JÁNOS
Szerkesztő: BŐCS FERENC, SZIGETI PIROSKA
Művészeti szerkesztő: CZIFFERSZKY BÉLA, FORRAI JÁNOS

Kiadja az Ifjúsági Lap- és Könyvkiadó Vállalat
Felelős kiadó: DR. PETRUS GYÖRGY igazgató

Kiadóhivatal: Budapest, Révay u. 16. 1065 Telefon: 116-660
Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a hírlapkézbesítő postahivataloknál, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI Budapest, József nádor tér 1. 1900) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámra.
Előfizetési díj: egész évre 139,50 Ft I. félévre 77,50 Ft II. félévre 62 Ft

83.3222 Athenaeum Nyomda Kozma utcai üzeme, Budapest
Rotációs mélynyomás
Felelős vezető: SZLÁVIK ANDRÁS vezérigazgató

INDEX: 25 695

HU ISSN 0030-19583

A beküldött kéziratokat és rajzokat nem őrizzük meg és nem küldjük vissza.

. . . és azt tudod-e, hogy mit csinál az eső, amikor nem esik?

. . . és azt tudod-e, hogy miből van a vas és miből van a semmi?

. . . és miért kell mindig mindent megigazitani? Mert szeretsz engem?

ADD A KEZED!

Kelj fel kapitány, mert elkésünk! Most szundikálnál ugye? Éjjel meg köhögtél, alig tudtam aludni tőled! De én hiába beszélek neked. Mondtam tegnap, hogy ne gombold ki a kabátod, lehet havas dombot védeni az ellenségtől begombolt kabátban is . . . Na, mozogj már! Nem olyan meleg az a kakaó, idd meg mind . . . Gyere, hadd igazítsam meg a sáladat . . . Menynyi bajom van veled . . . Emlékszel? Egyszer hároméves korodban összefirkáltad a füzetemet és amikor kiabáltam, sírva magyaráztad, hogy te szeretsz engem és megcsináltad a leckémet, legyen időm játszani veled . . . Bújj ide, adok egy puszit . . . A kesztyűd meg hol van? Húzd föl, mert hideg van. Sajnállak ám, amikor beteg vagy, a testvér majdnem olyan, mint az anya vagy az apa . . . No, gyere, add a kezed, siessünk, mert elkésünk! Útközben pedig kérdezgethetsz kedvedre. Nem szólok rád, hogy: csöndben légy!

„Jumurdzsák is ott hevert. A feje alatt valami tarisznya; mellette valami kupa vagy bögre, nem lehet jól látni a homályban. Haza kéne menni. Ez volt Gergőnek az első gondolata. Nem szabad. Ez volt a másik.

Körülnézett. Csupa alvók. Ha ő átszökhetne köztük! De át kell szöknie másképpen nem kerülhetnek vissza a faluba.

A kis Éva mellette aludt. Megrázta gyöngéden, és a fülébe súgta: Vicuska! Vicuska!

Évica fölébredt.

— Gyerünk haza — susogta Gergő."

— Milyen ember volt Bornemissza Gergő?

— *Hát, bátor... Ügyes. Hős volt...*

Attila keresi a szavakat. Úgy látszik, nem valami bőbeszédű. Talán a sok felnőtt feszélyezi? Itt van az édesanyja, az édesapja, az édesanyja egyik munkatársa, Tamási György raktárvezető, és még mi is, fotóriporter kolléganőm és én, a kíváncsiskodó újságíró.

Azt már tudom, hogy Kiss Attilának, a pestimrei Ady Endre utcai iskola hatodikos tanulójának kedvenc olvasmánya az Egri csillagok. Magyartanárnője, Macó Lenke mondta, hogy nagyon szép dolgozatot írt róla.

A tanárnőtől viszont azt kérdeztem: milyen ember Kiss Attila?

— *Az órán csendes, kicsit zárkózott. Közepes tanuló. Az órán és az iskolán kívül azonban eleven, mozgékony. Ügyes kezű. Ó, igen, szerény is. Nem mondta el, hogy mi történt. Úgy tudtuk meg, hogy a Fővárosi Tanácstól ide jött a levél, amiben kérték, az édesanyjával vagy az édesapjával együtt november 16-án menjen be a Városházára, mert kitüntetik...*

A lőrinci bútorraktár hatalmas területen fekszik. A Bútorkereskedelmi Vállalat mellett ezen a telephelyen még a Keravillnak és a Vasértnek is van raktára. Kiss Józsefné, Attila édesanyja itt — a Vasértnél — dolgozik.

Mivel sok könnyen gyulladó anyagot tárolnak, a tűzoltásra szánt vizet óriási víztárolókban tartják. A víztárolók betonszegélyűek és tölcsér alakúak. Középen körülbelül öt, öt és fél méter mélyek. A víztárolókra, illetve a vízre szerencsére még nem volt szükség, így aztán tréfás kedvű emberek halat telepítettek belé. Természetesen pecázni is szoktak benne.

1983. július 23-a úgy indult, mint a többi nap. Kissné ekkor is bevitte magával a munkahelyére Attilát, ahogy tette ezt több szülő iskolás gyerekével. A tízéves — negyedikes — Schiszler Anita a szüleivel ment be a telephelyre, ahol aztán, ahogy Kiss Attila, ő is horgászni kezdett az egyik víztárolóban.

— *Anita velem szemben pecázott. Délelőtt kilenc óra lehetett. Egyszer csak csobbanást hallottam, felnéztem és láttam, hogy Anita beleesett a vízbe. Gyorsan felálltam, odaszaladtam és belemásztam. Anitát föl-földobta a víz. Persze nem tud úszni. Akkor még én sem igen tudtam. Arra, hogy kiabált volna, nem emlékszem. Ahogy másztam befelé a vízbe, háttal, nyújtottam neki a lábam. Elkapta, én meg kihúztam. Csapzottan, izgatottan rohantunk a szüleinkhez.*

Attila, ahogy felidézi a történteket, lassan mondja, le-lehajtja a fejét. Talán még el is pirul. Nem mondja, de látszik rajta,

Attila az édesanyjával, aki büszke bátor fiára

Anita annyit mond: „Én is szeretnék megtanulni úszni."

Fotó: Wagner Margit

ATTILA MEGMENTETTE ANITÁT

hogy ezt az egészet nem tartja olyan nagyon nagy ügynek.

Az édesanya mondja tovább a történetet.

— Attila alig tíz perce ment el tőlem, s jött csuromvizesen. Mondta, hogy „Kimentettem Anitát a vízből..." „Mit csináltál?!" Nem is igen értettem. Könnyeztem. Szaladt a gondnok hozzánk, hogy mi történt. Akkor törölgettem Attilát, szárítgattam a ruháját. „Mi van a kislánnyal?" — küldött a gondnok, aztán együtt futottunk. Anitának hányingere volt és a gondnok intézkedett, hogy vigyék kórházba. Somosi Béláné, a Bútorker rendésze pedig jegyzőkönyvet készített mindenről. Anitát a Dél-Pesti Kórház ügyeletére vitték.

Attila és Anita Pestimre kertes részében néhány háznyira lakik egymástól. Nem voltak, most sem játszótársak, hiszen Attila hatodikos fiú, Anita pedig — ugye, csak — negyedikes kislány, de jó ismerősök. Attilával és édesanyjával együtt megyünk át Anitáékhoz. A szép szemű, bájos szőke kislány irulpirul, szégyenlősen mosolyog. A tekintetét azonban nem tudja, nyilván nem is akarja elrejteni: hálásan, már-már csodálattal néz erre a remek nagyfiúra. Aztán csak annyit mond:

— Én is szeretnék megtanulni úszni. Úgy, mint Attila tud.

Anita édesanyja a jóképű fiúhoz lép. Megsimogatja a haját.

— Nagyon szeretjük Attilát...

— Sok felnőtt nem tudta volna ezt megtenni — jegyzi meg halkan Anita édesapja.

Attila vajon miért tette? Hogyan, mi játszódhatott le benne?

— Nem tudom — mondja. *— Nem gondolkodtam én akkor, csak mentem be a vízbe... Láttam, hogy Anita nagy bajban van.* — Megvonja a vállát. *— Mentem és segítettem...*

Segített. Megmentette Anita életét. Más gyerektől megkérdeztem volna, hogy szeretne-e olyan lenni, mint Bornemissza Gergő. Tőle nem, hiszen tudom, hogy olyan, hogy ösztönösen hősként viselkedett, mint amikor a kis Gergő is megszökött Jumurdzsáktól, magával menekítve Vicuskát.

A szülők természetesen büszkék fiukra. Ezt nem tagadják, de különösképpen nem is hangoztatják. Az ő szemükben Attila úgy viselkedett, ahogy az természetes, ahogy pici kora óta nevelték. Attila viszont elárulja, míg az apja kint jár a lakásból a fia barkácsolta gólyalábakért, hogy a példaképe az édesapja. A barkácsolásban, az ezermesterkedésben is követni szeretné.

— Kaptál háromezer forint jutalmat. Mire költöd?

— Anyunak vettem egy pizsamát, Tündinek, a nővéremnek adtam ötszáz forintot írhakesztyűre... Magamnak egy prima horgászfelszerelést. Apunak is veszek valamit, de az még titok.

Szép kitüntetés az Életmentő emlékérem. Kiss Attilának a Városházán november 16-án Szépvölgyi Zoltán, a Fővárosi Tanács elnöke adta át, Lázár György miniszterelnök írta alá a következő szövegű oklevelet:

„A Magyar Népköztársaság Minisztertanácsa Kiss Attilának életmentés során tanúsított hősies magatartásáért az Életmentő emlékérem kitüntető jelvényt adományozza."

Szente Pál

REMÉNYKEDŐ LÁNY. *Azt írod, hogy 15 éves vagy és még sosem csókolóztál. Ez még nem lenne baj, a problémád az, hogy nem is mered megengedni a fiúknak, hogy megcsókoljanak, mert félsz, hogy kinevetnek emiatt. Ezért már két komoly fiúd otthagyott, néhány hónapos együtt járás után. Pedig azt írod, hogy igazán szerettek téged és te is őket. Úgy gondolom, hogy egyik fiú részéről sem lehetett olyan rettenetesen nagy a szerelem, ha emiatt elhagytak. A csókolózás a gyengédség, a szeretet, a szerelem, a testi-lelki eggyé olvadás vágyának kifejeződése. Ha egy fiú meg egy lány elmegy moziba, vagy háromszor végigsétál a korzón, ez még nem jelenti azt, hogy kötelező csókolózniuk. Hogy egy lány sosem csókolózott még életében, nem nagy tragédia. A csóknál „menet közben" egyértelműen kiderül, mit is kell csinálni. Filmen biztosan láttál már csókolózó szerelmespárt. Ha nem figyelted még meg ilyen szemmel, akkor most nézd meg, és meglátod majd, hogy nem kell hozzá sem különösebb ügyesség, sem hosszú gyakorlás. Csókolózni azzal jó, akibe szerelmesek vagyunk. Valószínűleg nem voltál még igazán szerelmes, csak szerettél volna lenni, a kettő pedig nem ugyanaz. Meglátod, ha eljön, akit igazán szeretsz majd, egy csapásra megoldódik a problémád. Addig pedig ne sajnáld, hogy „kimaradsz" valamiből.*

NIMRÓD. *14 éves lány vagy, és azt szeretnéd tudni, hogy a napi 2—3 cigaretta árt-e az egészségednek. A cigaretta mindenkinek árt, a fejlődésben levő szervezetnek különösen. A napi 2—3 cigi felnőttnél nem sok, de ritka, hogy valaki ilyen keveset szív. Aki dohányzik, az általában többet szív, képtelen megállni a napi 1—2 cigarettánál. Semmi szükséged nincs rá, hogy dohányozz, ettől nem látszol felnőttebbnek, legfeljebb buta kamasznak, aki kitartóan küzd a saját érdekei ellen.*

NEM TUDOK ÍGY TOVÁBB ÉLNI 1983. *Leveled alapján úgy gondolom, semmi okod a jeligédben leírt kétségbeesésre. A menstruáció késésének sok oka lehet. Tizenéves korban gyakori, hogy még nem eléggé fejlettek a belső nemi szervek, ezért rendszertelen az első évben a menstruáció. Jó lenne, ha ezentúl előre is fontolóra vennéd, hogy mit szólnának a szüleid, ha tudnák, hogy mit csinálsz. Hidd el, jobb ezen előre gondolkodni, jobb eszerint viselkedni, mint utólag rettegni! A szüleid azt szeretnék, hogy boldog ember légy, jó lenne, ha még egy-két évig igyekeznél kicsit hallgatni rájuk.*

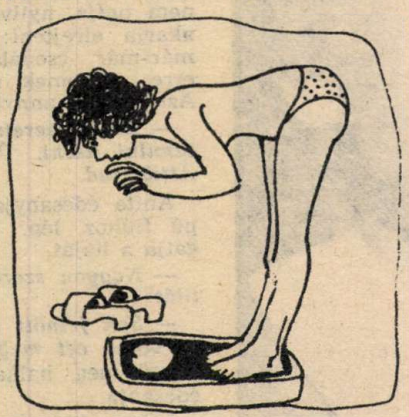

FOGYÓKÚRA '83. *Nagyon sokszor írtunk már a fogyókúráról. Receptünk a következő: ne egyél sok édességet, kenyeret, főtt tésztát, annál több húst, tojást, főzeléket, gyümölcsöt, tejterméket, mozogj minél többet.*

MINERVA. *Verseket írsz, el is küldtél néhányat közülük. Jó lenne, ha minden kamasz, aki kedvet érez rá, írna verset, akkor is, ha úgy érzi, sosem lesz belőle József Attila. A vers igazi alkotás, nagyszerű elfoglaltság, az ember „kiírhatja" magából örömét-bánatát, és átélheti a teremtés örömét. Írj minél többet!*

SE FIÚ, SE VÁROS? *Azt panaszolod, hogy a tizenhat éves bátyádat mindenhová elengedik, neked pedig fél hétre otthon kell lenned, és a szüleid nem engedik meg, hogy fiúkkal állj szóba. A lányokat mindig is jobban féltették, mint a fiúkat, ami természetes. A 16 éves bátyád már igazi fiatalember, te viszont még nem vagy elég nagy ahhoz, hogy a szüleid nyugodt lélekkel elengedjenek, ahová neked tetszik. Ebbe bele kell törődnöd, és igyekezned kell úgy viselkedni, hogy a szüleid megbízhassanak benned. Ha viszont megbízhatnak benned, akkor egyre könnyebben el fognak engedni, majd meglátod.*

UTOLSÓ REMÉNY. *14 éves korban még nem lehet „utolsó remény"-ről beszélni! Sokszor írtuk már, hogy a fejlődés üteme mindenkinél más. 16 éves korig nincs ok aggodalomra, ha még nem jelentkezett az első menstruáció. Talán a leveled óta már meg is oldódott a problémád, és te is „nagylány" vagy már. Ha esetleg mégsem, akkor sem kell aggódnod emiatt. Nincs mit tenni, várnod kell türelemmel. Úgy kell tenned, mintha egy csöppet sem érdekelne a többiek piszkálódása. Meglátod, ha nem „ugrasz", akkor osztálytársaid is felhagynak az ugratással, hiszen csak azt érdemes bosszantani, aki bosszankodik. Ha nincs „cirkusz", nem sírsz, fenyegetőzöl, veszekszel, akkor nagyon hamar megunják a dolgot.*

KORAI KÍVÁNCSISÁG. *Azt kérdezitek, miért korai 13—14 éves korban fiúval járni, csókolózni. A kamaszkor a nagy barátságok, a kellemes baráti társaságok kialakulásának ideje. Most kellene megszerezznetek azokat a jó barátokat, akikre aztán akár egy életen át számíthattok. Mikor már „kettes csoportokra" oszlik a társaság, amikor mindenki szerelmes, már nincs mód barátságokat szőni. Így a jó társaság, a barátok kimaradnak az életetekből.*

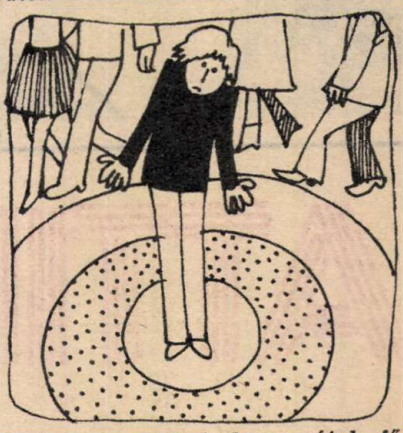

Pedig nagy szükség lenne rájuk, főként olyankor, amikor az embert csalódás éri, amikor egyedül van, és nincs hová fordulnia. A kettesben elvonulás, csókolózás hamar vezet olyan kapcsolat kialakulásához, amire aztán igazán ráértek 17—18 éves korotokban is!

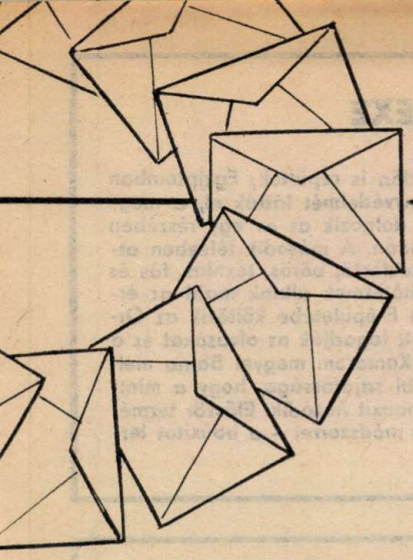

BIZALOM DOKTORNŐ

DR. LUX ELVIRA PSZICHOLÓGUS ROVATA

A másik kérdésetek az, hogy a lányok az első menstruációtól számítanak „nagylánynak", van-e a fiúknál is ehhez hasonló határkő? A fiúknál az első éjszakai magömlés jelzi, hogy a nemi szervek kialakultak, a fiú kezd férfi lenni. A külső jegyek is megtalálhatók a fiúknál is: megnyúlnak, megvállasodnak, hangjuk elmélyül, serked a bajuszuk, szakálluk, ahogyan a lányok alakja mellben, csípőben kigömbölyödik, derekuk karcsú lesz, azaz kialakul a nőies testalkat.

BIZALOMMAL FORDULOK ÖNHÖZ. *Attól félsz, hogy vese-problémád miatt nem lehet majd gyereked. Vesebeteg nők is szülhetnek gyereket, csak számukra még fontosabb a rendszeres orvosi ellenőrzés. Nem érdemes ezen a problémán rágódnod, hisz bőven van még időd addig!*

EGY REMÉNYKEDŐ LÁNY. *A másod-unokatestvéredbe vagy szerelmes, és aggódsz, hogy a majdani gyermekeitek egészségesek lehetnek-e. A rokonok közti házasságot törvény tiltja, részben éppen a születendő gyermekek egészsége érdekében. A másod-unokatestvérek között már nem beszélhetünk igazán vérrokonságról, így nem kell aggódnotok, ha esetleg meg is maradna a szerelmetek. De 15 évesen talán még korai házasságot tervezgetni. (Bár, amikor szerelmes az ember, mindig úgy érzi, ez az igazi, az örök szerelem!)*

VÉGRE MEGTUDOM! *Két kérdésed tulajdonképpen egy, erre válaszolok: terhesség csak nemi kapcsolatból származik, akár van már gyereke valakinek, akár nincs!*

KÍNZÓ SZERELEM. *Egy szerelem végén csak két eset van: az ember vagy visszahódítja, vagy pedig elfelejti a partnerét. Egyik sem könnyű, én belátom, de harmadik eset nemigen van. Esetleg még egy ideig nagyon fáj a dolog, de a sebek előbb-utóbb begyógyulnak. Önfegyelemre mindig szüksége van az embernek, a bánatot sem szabad hagyni elhatalmasodni magadon. Ne ereszd el „füled-farkad", akarj az iskolai és egyéb ügyeiddel foglalkozni, meglátod, ha nehezen is, de menni fog!*

TELEFON. *Hárman vagytok barátnők, és ugyanaz a fiú tetszik nektek. A fiú csak bámul titeket, de nem állt eddig szóba egyiktekkel sem. Szerencsére, mert ha egyiktekkel járni kezdene, akkor bizony vége lenne a barátságotoknak. Így meg olyan jókat lehet figyelni, hogy egyre jobban érzitek magatokat egymással is, hisz egy kicsit ő is köztetek van.*

FÉLELEM — HOVA TOVÁBB? *A haláltól való félelem minden embert elkísér élete során. Gyermekkorban a szülők halálától szorongunk, később a saját halálunktól, de idővel rájön az ember, hogy a halálon nem segíthet. Ezért inkább az életet kell úgy élni, hogy minél többet, minél jobban élhessen az ember és ezzel, ha nem is csökken, de háttérbe szorul a haláltól való félelem.*

3 ÉVI BARÁTSÁG. *A féltékenykedés mindig rossz, szerelemben is, barátságnál is. Ha az ember a szerelmét vagy a barátját a féltékenységével gyötri, akkor nem visszahódítja, hanem elmarja őt magától. Ha kevésbé igyekeznél „kapaszkodni" a barátnődbe, akkor kevesebbet szenvednél, mert a túlzott kapaszkodás taszítást vált ki a másikból. Inkább igyekezz eltitkolni bánatodat, és vidámságoddal kellemessé tenni mindkettőtök számára az együtt töltött időt.*

SZERETNÉM, HA SZERETNÉNEK. *A jeligéd az osztálytársaidra vonatkozik, akik — úgy érzed — kiközösítenek téged. Gondolkodj el rajta, mi lehet az oka annak, hogy senki sem akar veled szóba állni. Egészen biztosan van valami oka, és ezen az okon lehet változtatni. Figyeld magadat és figyeld a többieket, keresd az árulkodó jeleket, hogy megfejthesd a titkot, és segíthess rajta! A csúfolódással pedig ne törődj, a ti korotokban gyakran ugratják egymást a gyerekek vélt vagy valódi szerelmekkel! Ha nem törődsz vele, akkor megunják a többiek is!*

ZSIBONGÓ

A PAJTÁS TELEXE

A magyar mezőgazdasági pilóták már külföldön is repültek; Egyiptomban és Szudánban gyapot- és rizsföldek légi növényvédelmét látták el, a megrendelők megelégedésére. Az idén húsz pilóta dolgozik az év egy részében külföldön. ● Kismesterségek stúdiója épül Óbudán. A második félévben átadásra kerülő új közművelődési intézményben kékfestő, bőrös, textiles, fás és korongos kézműves műhelyek, előadó- és kiállítótermek állnak majd az érdeklődők rendelkezésére. ● A Budavári Palota F-épületébe költözik az Országos Széchenyi Könyvtár, s az év végén már ott fogadják az olvasókat és a kutatókat. ● Új külfejtéses bányát nyitottak a Komárom megyei Bajna melletti Hantospusztán és Nagyegyházán. Az utóbbi sajátossága, hogy a mintegy 300 ezer tonna szén alatt 1,7 millió tonna bauxit húzódik. Először természetesen a szenet, majd – ugyancsak külfejtéses módszerrel – a bauxitot termelik ki.

POP-SAROK

Jogosan írtátok, hogy a múlt héten nem adtunk fel pop-rejtvényt. Ez azt jelenti, hogy figyelitek rovatunkat, és szerettek játszani. Mivel a múlt alkalommal a popzene műhelyeiről volt szó, az elmaradt rejtvény is ezzel kapcsolatos. Most azok járnak jól, akik vasárnap kellő figyelemmel nézték country-összeállításunkat. Ez a divatos zene kétségtelenül nagy népszerűségnek örvend, hiszen különböző western-filmekből és koncertekről jól ismerhetitek ezt az egyszerű dallamvilágú vidám muzsikát. A képen a műfaj egyik koronázatlan királya, akit már nagyon sok izgalmas filmben is láthattatok. A rejtvény ez alkalommal két kérdésből áll. A képen látható énekes-színész neve, és írjátok meg legalább egy olyan film címét, amelyben színészként is láttátok őt. Várjuk továbbra is leveleiteket egy jó kérdéssel és egy jó fényképpel magatokról. Akkor vagyok a legboldogabb, ha nemcsak a popzenéről, hanem másról is érdeklődtök. Főleg olyan dolgokról, amelyekkel szabad időtökben szívesen foglalkoztok.

Dévényi Tibor

JÁTÉKGÉPEK

Mi is a romantika? Nos, napjainkban például, egy ilyen „csodamasina", amelyet hazánkban is egyre többfelé látni.
A játékgépek izgalmas technikai alkotások, ugyanakkor „pénzrablók" is lehetnek.
Pedig jó lenne, ha visszaszólnának: ne nyúlj fölöslegesen a zsebedbe!

TÉLEN IS „FORR" A VÍZ

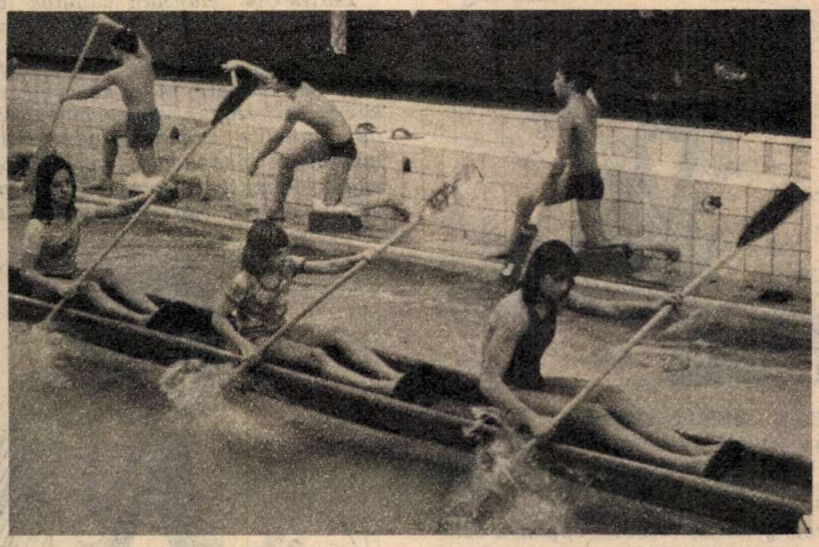

Leninvárosban, a kajak-kenú sport egyik hazai központjában télen sem pihennek meg az evezőlapátok. Még szombaton és vasárnap is telt ház van a tanmedencékben, az uszodában. Futnak, súlyzóznak, lapátolnak szorgosan a legfiatalabbak is, hogy erősítsék magukat: ha nyáron újra vízre lehet szállni, megállják helyüket, mint eddig, az országos versenyeken.

PAPÍRBÓL ÉS FÁBÓL

A kisebbek papírból, a nagyobbak fából építik a hajókat a KOMÉP (Komárom megyei Állami Építőipari Vállalat) MHSZ-klubjában, ahol a tanfolyamokon több mint nyolcvan tatabányai úttörő vesz részt.

KOCCANÁSOK

Ünnepség, Himnusz, a közönség vigyázzban áll. Az ablak mellett három-négy fiú. Jókedvűek, s nem is bírják ki mosolygás, kuncogás nélkül. Ezt – a kuncogást – a zenétől nem hallani, de látszik rajtuk. Az egyik fiú könyökkel meglöki a szomszédját, majd a fejével int, hogy nézzen le a földre, a lábára. Egy lábon állta végig a Himnuszt, s ehhez közönség kellett.

Akkor ott az ünnepségen nem volt módom a fiúkkal beszélni. Pedig szerettem volna megmondani: jó lenne, ha tudnák, a Himnusz alatti rendetlenkedés nem bátorság, s nem is dicsőség. Olyan visszataszító cselekedet, mintha valamelyik szerettüket – mondjuk: az édesanyjukat – valaki felköszöntené és virágcsokor helyett egy marék csalánt vagy más gazt adna át „tisztelete" jelképeként . . .

(Szente)

NEM BÍRTA KI...

A képen látható iskolatáska a Rákospalotai Bőrdíszműgyár terméke. Tervezője fittyet hányt a tankönyvek méretére, így aztán szinte egyik sem fér el benne. Sajnos, a minőségével is baj van. Még egy fél évet sem bírt ki, csatjai lepattantak, pántjai elszakadtak.

Az ilyen iskolatáska nem csak nehéz, de rengeteg bosszúság forrása is.

SZOBRÁSZKODUNK

Művészetoktatásra szakosodott az egyik budafoki általános iskola. A felsőtagozatosok Szabó Gábor szobrászművész irányításával hetente négy órát foglalkoznak, többek között, szobrászattal. Mint az alkotások mutatják: ez nem csak tantárgy — hobbi is!

EGY KÉP – EGY MONDAT

– Kár, hogy ilyen magasan hordja az orrát! . . .

A budapesti Planetáriumban 4–7. osztályosoknak január 12-én 14 órakor, 17-én 12 órakor, 19-én 14 órakor, nyolcadikosoknak, elsős és másodikos gimnazistáknak, szakközépiskolásoknak és szakmunkástanulóknak 17-én 10 órakor tartanak előadást.

ZSIBONGÓ

A tudás varázsszerszámai

Ilyen volt valaha a tanuló asztala

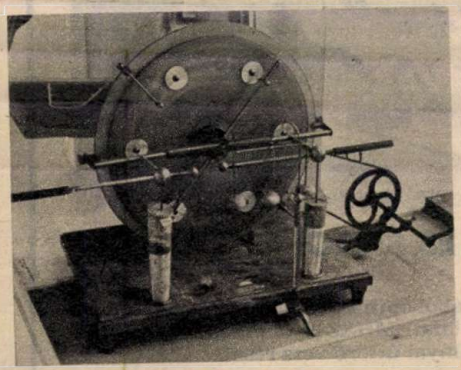

Különös elektrotechnikai műszer

A tatai várban jártunk, a Kuny Domokos Múzeumban, ahol március harmincegyedikéig látható a Taneszközök régen és ma című kiállítás. Ahogy a hosszú csigalépcsőtől kicsit megszédülve fölértünk az emeleti termekbe, kántáló gyermekkórus hangja ütötte meg a fülünket: egyszer három három, kétszer három hat, háromszor három kilenc... Szerencsére nem valódi gyerekeket rejtettek el az oszlopok mögé, hogy ezt az „aláfestő zenét" szolgáltassák, hanem egy magnószalagról szólt a monoton kántálás, de még az is roppant unalmasnak tarthatta, mert egy idő után megkönyörült rajtunk, és elhallgatott.

Megkérdezheted a nagypapádat, nagymamádat, az ő idejükben még divatban volt az ilyen „biflázás". Hátratett kézzel ültek az osztályteremben, és elnyújtott hangon ismételgetve egész órán „memorizálták" a szorzótáblát. Nem csoda, ha sokan belátták: lehet, hogy így megtanulja

Ez nem „varázsfazék", hanem egy episzkóp. A rajta levő tükör segítségével ábrákat, képeket vetít

Amint a felirat mutatja: szabadalmazott vetítőkészülék

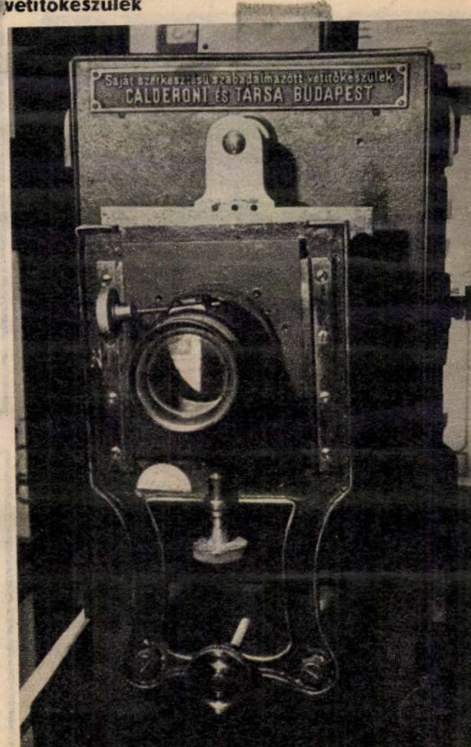

a gyerek, amit kell, de hogy meg is utálja, az szinte bizonyosra vehető. Comenius így ír a XVII. században Schola Ludus című művében: „Nyilvánvaló dolog, hogy a gyermekek (csaknem a csecsemőségtől fogva) a képekben gyönyörködnek, szemüket is ilyen látni való dolgokkal örömest legeltetik." Ugyanő int arra, hogy az iskolát úgy kell berendezni, hogy a gyerekeknek ne jelentsen kisebb örömet oda járni, „mint ahogy a vásárba szokás, ahol mindig azt remélik, hogy valami újat fognak látni és hallani."

A SZIKRÁZÓ NEBULÓ

A jó tanár mindig is törekedett arra, hogy szemléltesse, a valóságban is megmutassa azt, amit oktat. Hosszú történet tehát a tanszerek története. Lerégebbről persze, csak a tankönyvek maradtak meg: látni a tatai kiállításon nyelvtankönyvet 1779-ből. De néhány fizikai kísérlet bemutatására szolgáló eszköz sem lehet sokkal fiatalabb nála. A Héron-labdát például — ahogy a neve is mutatja — már az ókorban föltalálták. A vízzel megtöltött gömböt addig kell melegíteni, amíg a két meghajlított csövön kiáramló gőz gyors forgásba nem hozza. Azután itt a tellúrium, az is régi holmi: egy gömb a Napot, egy kisebb a Földet, egy még kisebb a Holdat jelképezi. Ezek hárman egy fogaskerekekből és huzalokból megszerkesztett rendszer segítségével mozgásba hozhatók, és minden aprólékos magyarázatnál szemléletesebben értetik meg nézőjükkel, hogyan kering forogva a mi bolygónk útitársával a Nap körül.

Egykori és mai tanszerek otthona: a tatai vármúzeum épülete

Egy korhű diavetítő. Érdekessége: petróleumlámpával működött

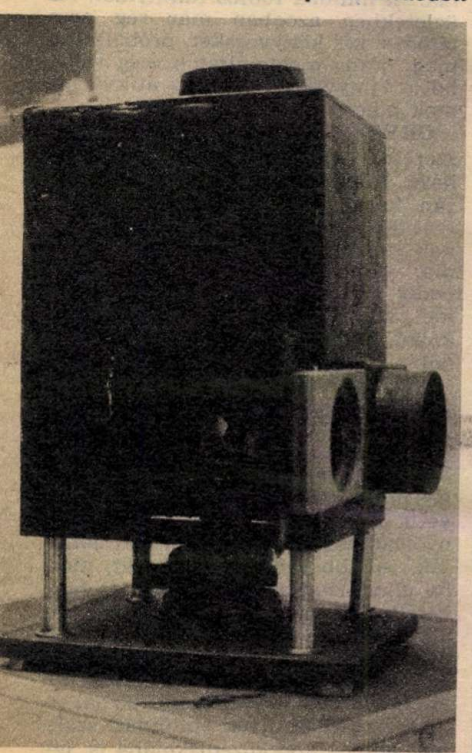

Hát még az elektromossággal mi minden művelhető. Nem is kell hozzá olyan nagy „csoda", mint amit az elején meséltem, az embernek máris szeme-szája eláll az álmélkodástól. Gondolj csak Karinthy Frigyes Pollákovicsára, aki egy üvegzsámolyon áll, égnek mered a haja és szikrák pattannak elő belőle, mert „beleeresztették a villamosságot". És mindeközben arra gondol, hogy ezért talán az osztályzata is jobb lesz, hiszen nem lehet ő rossz tanuló, ha ilyen szépen át tudta vezetni a villamos áramot.

A „ZÖLD GÁLITZ"-TÓL A CSÍKBOGÁRIG

Ha már kigyönyörködted magad régi könyvekben, képekben, réges régi glóbuszokban, különös formájú kísérleti eszközökben, észreveszed, hogy nemcsak a múlt van itt, ezen a tatai kiállításon. A tellúriumtól nem messze mindenféle hasábok és táblák, amelyek már igencsak ismerősek. Hiszen ilyeneket használtok ti is! Azután a szomszéd teremben: ha fölemeled a pillantásod a petróleumlámpával működő diavetítőről, egy színes televízióba ütközik. A melegen fénylő Edison-féle „Home Phonograph" mellett apró képernyőn színes, hangosfilm pereg: a csíkbogár életének rejtelmeibe vezeti be nézőjét. A sarokból pedig kitartóan szól a „bip-bip". A HT 1080Z nevű számítógépen játszanak ott fáradhatatlanul ketten: talán az iskolából ismerik. Az idén ősztől minden középiskolában van ilyen.

Szó ami szó, történt egy kis változás azóta, amikor még a tintát is házilag készítették olyan recept szerint, amilyet Márton István ír le 1836-ban: „Végy nyolcz lat zöld gálitz követ, tedd el a' Téntás üvegbe, ereszd fel forralt vízzel, vagy borral 's legottan kész a' Ténta."

—sTb—

levélbontó

Tudósítóink jelentik

TANÁCSADÓ-KIÁLLÍTÁS

„Iskolánkban a környező gyárak, üzemek rendeztek pályaválasztási kiállítást. A tejüzem különféle termékeit és azok elkészítési módját mutatta be, a Nagykunsági Erdő-, és Fafeldolgozó Gazdaság bútorok, tetőszerkezetek makettjeit helyezte a vitrinbe, de megcsodálhattuk a 21-es Volán kicsinyített autó-, és földgép modelljeit, valamint a Nagykőrösi Konzervgyár gyümölcs-, hús- és zöldségkonzerveit is."

Magyar Andrea
Nagykőrös, Ceglédi út 9/b. — 2750

BÉKELÁNG

„Úttörőcsapatunk békelángot gyújtott, majd a mécsesnél ünnepélyt tartottunk. Szavalatok hangzottak el, békedalokat énekeltünk, majd a hatodikosok História rajának egyik tagja felolvasta azt a háborús tervek és a fegyverkezés ellen tiltakozó levelet, amelyet elküldtünk az Országos Béketanácshoz."

Sárosi Zita
Nyíregyháza, Erdősor u. 7. — 4400

MEGEMLÉKEZÉS

„Rajunk megemlékezett névadónk, Ady Endre születésének 106. évfordulójáról. Az ünnepségre meghívtuk patronáló KISZ-eseinket is. Műsorunkban végigkísértük Ady életútját, elszavaltuk néhány, az általános iskolások által is ismert versét, majd az irodalomról beszélgettünk."

Bartus Tímea,
Tiszaalpár, Kossuth u. 7. — 6066

VÁLASZTÁS ELŐTT

„Mindannyiunknak gondot okoz a pályaválasztás. Úgy tervezzük, hogy egy kicsit megkönnyítjük majd a tanácstalanok dolgát, mi nyolcadik „Z"-sek egy pályaválasztási vetélkedőt rendezünk. Érdekesnek ígérkezik a program; itt mindenki elmondja majd, hogy mi szeretne lenni, s beszélnie is kell választott pályájáról. A rendezvényt gyárlátogatással egészítjük ki."

Bognár Anita
Pápa, Gyimóti út 13/a. — 8500

EMBERSÉG ÉS MUNKAKEDV

Öt évvel ezelőtt véletlenül megláttam egy plakátot az iskolámban: „Jelentkezzetek a Csili testképző tanfolyamaira!"

Amikor először ellátogattam a kultúrházba, a tornateremben éppen Bártfy Csabáné, azaz Ildi néni tartott órát. A teremben tartózkodó tíztizenöt lány kíváncsian nézett rám, mint általában minden új jövevényre, idővel azonban sikerült beilleszkednem a társaságba.

Teltek, múltak az évek s még ma is tagja vagyok a csoportnak, pedig már a középiskola negyedik osztályába járok. Ha visszatekintek, azt kell mondanom: igaz, sok szép dolgot tanultam, de mégis az a legfontosabb, hogy megszerettem a művészi tornát. Ez Ildi néninek köszönhetem, aki ma is fáradhatatlanul végigdolgozza velünk az órákat, munkakedve, embersége példát mutat mindegyikünknek, s azt hiszem, ez az a többlet, amit a torna szeretete mellett kapunk még tőle.

Nem véletlen, hogy a tanfolyam szeptemberi beiratkozásakor hosszú sorok állnak a tanárnő asztala előtt. Borzasztóan sokan jelentkeznek, kicsik és nagyok egyaránt. Ilyenkor kissé elégedett mosoly ül az arcán, elvégre ez a sportág az élete. A tornánál csak a gyerekeket, a fiatalokat szereti jobban . . .

Fodor Szilvia, Budapest

Mit üzen a Pajtás?

EJTŐERNYŐS volt Farkas Zoltán (Petőmihályfa, Vasvári Pál u. 1. — 9821) nagybátyja, s az ő elbeszélései, élménybeszámolói, visszaemlékezései szerettették meg Zolival a repülés, az ugrás világát. A tizenhárom éves fiú el is határozta: ejtőernyős vagy pilóta lesz. Azt tanácsoljuk, érettségi után jelentkezz a szolnoki Killián György Katonai Főiskolára. Ejtőernyős vagy pilóta természetesen csak az lehet, akinek kifogástalan az egészségi állapota, a felvételizők nagyon szigorú orvosi szűrővizsgálaton vesznek részt először. Aki itt nem felel meg, az már „csak" a földi irányító vagy kiszolgáló személyzet tisztje lehet. Már a középiskola évei alatt elkezdheted a repülést. Iratkozz be az MHSZ lakóhelyedhez legközelebb levő repülőklubjába. Itt a vitorlázó, majd a motoros repülés vagy az ejtőernyőzés fortélyait is elsajátíthatod.

A GOMBFOCI, hej, micsoda játék! Tulajdonképpen egyidős a labdarúgással, de még édesapáitok idejében is nagy tekintélye volt egy-egy jó „gombosnak" az iskolában. Ti is szeretitek biztosan, legalábbis ezt mutatják a szerkesztőségünkbe érkező levelek — többek között Naszadi Tamásé (Hódmezővásárhely, Móricz Zsigmond u. 2. — 6800) —, melyekben a játék nemzetközileg elfogadott szabályai felől érdeklődtök. Több évvel ezelőtt meg lehetett kapni azt a „Gombfootball" című, kis zöld borítójú könyvet, amely tartalmazott minden fontos tudnivalót. Az üzletekben azonban már rég nem látom e kis könyvecskét, próbáljátok meg: hátha megtaláljátok még valahol a könyvtárak vagy az atikváriumok polcain.

ORVOS, méghozzá gyermekorvos szeretne lenni Csík Krisztina (Orosháza, Köndu. 57/a. — 5900), aki igazán korán választott magának pályát, hiszen még ötödikes. Aki orvosnak készül, annak sokat kell tanulnia, előbb a gimnáziumban, majd pedig az orvosi egyetemen. Persze, ide csak akkor vesznek fel, ha fizikából, biológiából — esetleg latinból — nagyon jó jegyeket szerzel.

„KŐ KÖVÖN" jeligéjű levél írója is pályaválasztási gondokkal küzd. Pontosabban neki nem lennének gondjai, hiszen választott már, csak éppen a szülei nem helyeslik a választását. (Biztosan ezért írt jeligével!) Építészmérnöknek készülne a nyolcadikos fiú, de otthon azt mondják, inkább tanuljon szakmát, mert ha gimnáziumba jelentkezik, és nem veszik fel az egyetemre, akkor ott áll majd „megfürödve" az érettségi után. Ahhoz azonban, hogy valaki építész legyen, nem kell feltétlenül gimnáziumba jelentkeznie, járhat — lehetőleg valamilyen építőipari szakmát adó — szakközépiskolába is, így áthidalható a probléma.

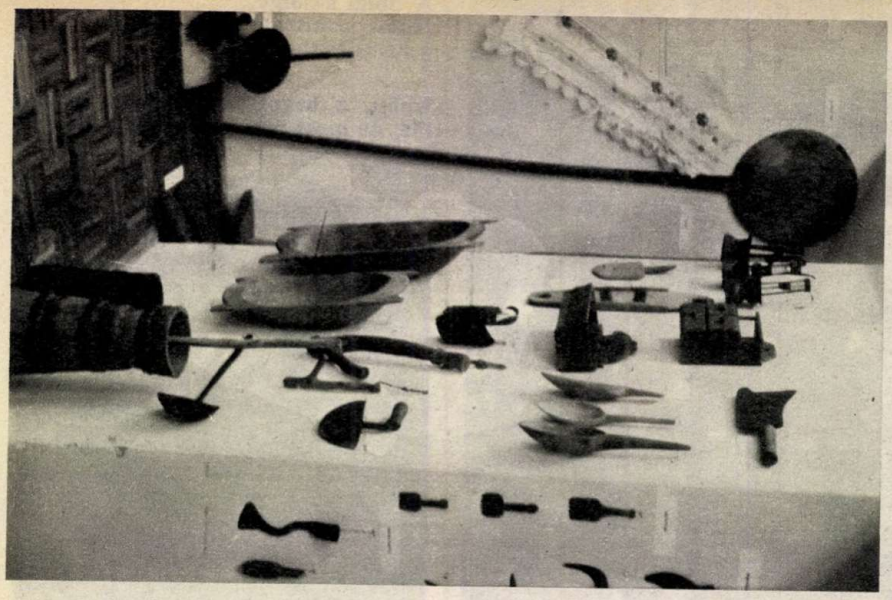

MÚLTFAGGATÓ

Ha Leninvárosba látogattok, s felkeresitek a Derkovits Művelődési Központot, szépen megrendezett helytörténeti kiállítást tekinthettek meg. A régi Tiszaszederkény lakóinak használati eszközeit, szerszámait helyezték a falakra a rendezők. A város lakosai, különösen az úttörők nagyon sokat segítettek a művelődési háznak. Járták a régi utcákat, házak padlásain „kutattak", a fellelt tárgyakkal ők is hozzájárultak a kiállítás sikeréhez, persze végeztek más, helytörténeti kutatómunkát is. Kiderítették, hogy a régi Tiszaszederkény helyén már az Árpád-korban is település volt. A XVII. században a Rákóczi család birtoka lett, de néhány esztendővel később, 1638-ban felégették a törökök a falut. Lorántffy Zsuzsanna a megfogyatkozott jobbágyok mellé harminckét hajdú családot telepített. A település alapítólevelében ekkor szerepel először a „Szederkény" név. A XIX. század végéig aztán az Erdődy grófok és a Fáy család birtoka volt, ekkor kapta a Tiszaszederkény nevet.

Nagy Miklós, Leninváros

Heti ajánlat

CSAK MAGADRA SZÁMÍTHATSZ

A játék és a játékkedv az ember sajátja. Persze, nem minden játékunk egyforma. Van amely csak kikapcsol és szórakoztat, de van olyan is, amelyik nemes viadalra készteti logikánkat.

Ilyen logikánkat, eszünket megtornáztató játékokat gyűjtött össze Zdslaw Nowak is legújabb, „A malomtól a góig" című kötetében. Ötven táblás játék leírását és szabályait adja közre a könyv, melynek segítségével valóságos utazást tehetünk térben és időben egyaránt. A római eredetű „centurio" például kétezer éves, míg a „halmát" a negyvenes évek amerikai egyetemistái találták ki. Népeket, birodalmakat,

egymástól távol levő világokat idézhetünk vissza a partikkal, melyek koruktól függetlenül bizony ma is alaposan meggondolkodtatnak bennünket. Nem számíthatunk Fortuna kegyes mosolyára, csakis taktikai érzékünk, logikánk, bölcs előrelátásunk segítségével kerekedhetünk ellenfelünk fölé. Aki vállalja hogy „táblára lépjen" a különböző nehézségi fokozatú viadalokon, annak nagy győzelmeket, s tanulságos vereséget kívánunk.

(A kötet a Gondolat Könyvkiadó gondozásában jelent meg.)

Leveleznénk! Válaszolj!

NYOLCADIKOSOK VAGYUNK: PÁNCZÉL MARIANNA, Tokod, Béke út 34. — 2531; CSUHAI ARANKA, Nagykálló, Balassi út 10. — 4320 (képeslapot, bélyeget gyűjt, szeret sportolni); SZILVÁSSY IBOLYA, Debrecen, Vágó B. u. 9. — 4030 (könyvekről, zenéről levelezne); MIHÁLY JÚLIANNA, Szirák, Rákóczi út 18. — 3044; ZÖLDESI MARIANNA, Szécsényfelfalu, Rákóczi út 16. — 3135 (naptárt, szalvétát gyűjt, szereti a természetet); WANCZEL ROZÁLIA, Érd, Csurgói út 17. — 2030; OLÁH HAJNALKA, Nógrádsipek, Mikszáth u. 9. — 3179 (szeret sportolni, olvasni, kézimunkázni); SENGEL ERIKA, Kerepestarcsa, Mező út 11. — 2144 (bélyeget gyűjt, szeret kirándulni); PAPDI ROZÁLIA, Zákányszék, I. ker. 36. — 6787 (képeslapot, matricát gyűjt, szeret sportolni); SZENDREY GYÖRGYI, Tiszakécske, Móricz Zs. út 7. — 6060; NÉMETH KRISZTINA, Tiszakécske, Szabolcska M. u. 41. — 6060; SISKA KRISZTINA, Bag, Kiskőrös u. 26. — 2191; PINTÉR KATALIN, Balatonfűzfő, Zombor u. 34. — 8175 (bélyeget, énekesek fotóit gyűjti); KÓNYA KATALIN, Hajdúnánás, Eszlári út 22. — 4080; SZŰCS JOLÁN, Borsodgeszt, Kertalja u. 1. — 3426; SZABÓ KATALIN, Nagykáta, Alsóegreskáta — 2760 (képeslapot, matricát cserél, szeret sportolni); MOLNÁR ERIKA, Dabas, Vértanúk u. 29/a. — 2370; SCHWINDT MÓNIKA, Budapest XVII., 558. utca 21/a. — 1174; VARGA KATALIN, Salgótarján, Bajcsy-Zs. út 87/b. — 3100; LAURINYECZ ZITA, Kétsoprony, Mikszáth u. 26. — 5647 (szalvétát gyűjt, szeret sportolni); BUCSI TAMÁS, Dunaújváros, Batsányi J. út 13. — 2400; BORBÁS ÉVA, Szabadszállás, Kossuth u. 25. — 6080.

KINEK A NEVÉBEN?

Szerkesztőségünkbe egy nap levelet hozott a posta. Olyan volt a küldemény, akár a többi. Természetesen válaszoltunk rá.

Néhány nap múlva, az előbbi feladó nevével és címével megint levelet hozott a posta, melyben a tizenhárom éves lány nekünk szegezi a kérdést, hogy miért válaszolunk neki olyan levélre, amelyet meg sem írt, föl sem adott?

Mi tagadás, elképedtünk. A jelek szerint az osztálytársai, ismerősei így akarták megtréfálni. Az igazi tréfák ellen nincs kifogásunk. De az ilyen eset „tréfának" nevezhető? Szerintünk inkább otrombaság!

A líbiai sasölyv. Átlőtt szárnnyal hozták a kerti kórházba

Huhu, a bagoly vendégként került ide, de most már el sem akar menni

A vércse-sztár

A líbiai sasölyv vadul csapkodta szárnyait, s a héja is félelmetesen vijjogott. De amikor meghallotta Lelovich György hangját, elcsendesedett. Felröppent gazdája bivalybőr kesztyűbe bújtatott öklére és csőrét az idős ember arcához nyomta.

TARLÁN, A NAGY VADÁSZ

— Bemutatom Tarlánt, a szárnyas tigrist. Bátor, gyors és nagyon erős. Alig nyom két kilót, de rátámad a rókára és a hatkilós nyúllal is elbánik. Egy héja huszonnégy nyúl elejtésével tartja a zsákmányolás világrekordját. Ha elemében van, az én madaram is bajnok lehetne.

— Én úgy tudtam, hogy solymászik.

— Magyarországon ma már csak héjával lehet vadászni. Tegnap jöttünk haza Pusztavacs határából, ahol az NDK-ból érkezett vadászoknak tartottam bemutatót. Tarlán nyolc fácánt, két nyulat, négy hörcsögöt, egy kóbor macskát, egy vadkacsát és tíz varjút fogott el.

— A héját hosszú ideig szelídíthetetlennek tartották, most meg...

— Akik értettek a nyelvén, azok akárcsak a solymászok, már századokkal ezelőtt vadásztak vele. Tarlán kicsi korában került hozzám, néhány nap múlva már kezesbárányként engedelmeskedett. Előbb csak madzagon futó álfácánt vett üldözőbe, ha lecsapott rá, jutalmul kapott tőlem egy falat tengerimalac pecsenyét. Később már utánaeredt az igazi vadnak is.

— És visszajött?

— Egyetlen szóra. Ma már azt is tudja, hogy zsákmányát nem szabad megsebesíteni. Ha karmaira „gumi-

AKI ÉRTI A MADARAK NYELVÉT

Gyógyultan és vadászatra készen

kesztyűt" húzok, olyan madarak befogására is alkalmas, amelyeket meg akarunk menteni.

HÁBORÚ A SÓLYMOKÉRT

Lelovich György hetvenesztendős. Olyan fürge a járása, hogy a fiatal vadászoknak szedni kell a lábukat, ha nem akarnak lemaradni mellőle. Amikor ajándékként édesapjától megkapta élete első sólymát, maga sem gondolta, hogy egykor külföldön is úgy írnak róla, mint a solymászok fejedelméről; részvevője lett szinte minden jelentősebb solymászatnak. Sokat tett azért, hogy az értékes állatok átvészeljék a háborút és a felszabadulás után a vadászok rendelkezésére álljanak. Egyik létrehozója, majd vezetője a madártanyának, a fegyverneki sólyomtelepnek. Állami megbízásból külföldön még királyi udvarokban is tartott bemutatókat. Homoki Nagy István az ő közreműködésével készítette el a Szárnyas vadászmesterek című fotóalbumát, és szerepeltette a Gyöngyvirágtól lombhullásig című filmjében is. Ettől kezdve egymás után kapott filmekben solymász-szerepeket. Látogatásom idején éppen Nyugat-Németországból érkezett hozzá egy szerződés.

— Filmszereplőként is héjával vadászik?

Elmosolyodott.

— *Oda sólymot viszek. És lovam is lesz, mert az igazi solymászathoz az is kell.*

Az idős vadász solymász-történész is. Könyvtárnyi könyvet írt arról, hogy az ember miként tette kezessé, társává a ragadozó madarakat. A tatár birodalom kánjai valóságos hadsereget, hétezer solymászt alkalmaztak. A perzsa uralkodó még ennél is többet, tízezret. A fejedelmek egy-egy sólyomfészkes terület megszerzéséért képesek voltak háborút indítani. Mátyás király, aki maga is szenvedélyes vadász volt, olyan becsben tartotta solymászait, hogy nemesi rangot adományozott nekik. Azt mesélik, hogy amikor meghalt, nemcsak solymászai gyászolták, bánatukban a madarak is megőszültek.

— És ez igaz volt?

— *Annyiban, amennyiben tudjuk, hogy Mátyás a ritka fehér sólymokat gyűjtötte össze udvarába. A köznép ilyen madarakat csak akkor látott, amikor azokat kivitték a sírhoz a király búcsúztatására.*

— Ma hány solymász van Magyarországon?

— *Hivatalosan harminchat. De saját madara csak néhánynak, hiszen egy-egy sólyom négyezer dollárba, vagyis százhatvanezer forintba kerül. A solymászok küzdenek a fészkek megmentéséért, hiszen a legjobb vadász hírében álló magyar kerecsensólyomból ma már mutatóban is alig él néhány.*

KÓRHÁZ A KERTBEN

Lelovich György nyugdíjas, de továbbra is minden percét a solymászatnak szenteli. Szívesen tanít vadászatra embert, állatot. Legutóbb a hörcsögcsapda felállításának titkaiba avatott be egy fiatal tanító házaspárt. Az újkori prémvadászat sportnak és pénzszerzésnek sem utolsó. S ugyanakkor segítségnyújtás a biológiai egyensúly fenntartásához, a rágcsálók túlzott elszaporodásának megakadályozásához.

A fegyverneki Lelovich-porta vadaspark és kórház. Ide betegen érkeznek és egészségesen távoznak a madarak. A líbiai sasölyv átlőtt szárnnyal gubbasztott a mezőn, amikor a csősz rábukkant. A sérült baglyot a törökszentmiklósi földművesek mentették meg. A vörös vércsét egy cigány család hozta ide. Az idős ember rendszeresen eteti, mindennap felkeresi, beszélget velük, mert mint mondta, a szeretet hatásosabb minden gyógyszernél.

Nemcsak „madárul" tud. Könnyen megérteti magát a többi állattal is. Pici, a kétéves mezei görény, amely remek vadász lett mellette, figyeli minden szavát. Kívánságára felkúszik egy fatönkre, hogy fotóriporter kollégám könnyebben lefényképezhesse. S mert simogatás a jutalma, cicaként, nagy-nagy szeretettel dörgölőzik gazdája lábához.

Faragó György

Fotó: Szalay Béla

AJÁNDÉKVÁRO

A már ott lakó gyerekek is megbirkóztak a nehéz magyar vastalicskákkal!

Árvák. Akadnak köztük, akik gyümölcsárusításból, virágok eladásából tartják fenn magukat. „Üzletük" egy tálca, vagy egy tányér . . .

Piros cseréptetős házak: a Kambodzsai Magyar Barátság Gyermekváros egy részét látjuk a víztorony tetejéről

Phnom Penh kambodzsai fővárosban még kevés az autóbusz, a legelterjedtebb közlekedési eszköz a pedállal hajtott háromkerekű riksa — a szikló

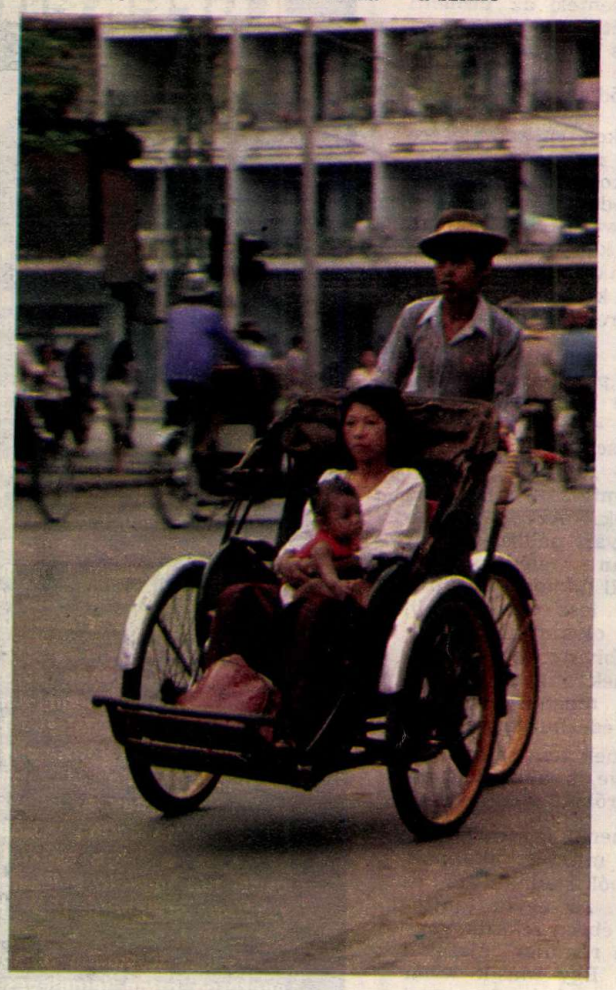

A parkosítás — a veteményeskertek létesítése — a gyermekváros ifjú lakóinak feladata. Ők vállalták a kerítés elkészítését is a január 11-i ünnepélyes avatásig

Pél prek! — Jó reggelt! — köszöntek egymásnak kambodzsaiak és magyarok Kompong Kantou-ban, amikor a 30 kilométerre levő Phnom Penhből két mikrobusszal munkakezdésre megérkeztek a magyar építőbrigád tagjai. Naponta újabb és újabb khmer szavak kerültek a gyermekvárost építő KISZ-brigád íratlan szótárába. Persze, a kambodzsai munkások, meg az árvaházban lakó gyerekek is új szavakat tanultak — magyarul: beton=*liéi*, tégla=*at*, cserép=*kabun*... De mindig akadt olyan szó, amit kézzel-lábbal sem tudtak egymásnak megmagyarázni. Jó néhány hónap telt el így, amikor a magyarokkal Kambodzsába érkezett orvos, dr. *Simon László* összeállította a világ alighanem egyik legkisebb szótárát: khmer és magyar szavakból. Mindössze 450 szó, a legszükségesebb nyelvtannal. Mégis, ez a nyolcoldalas miniszótár volt a gyermekvárost építő magyarok számára a világ legfontosabb szótára! Hiszen khmer szavak nélkül hogyan irányíthatták volna az ácso-

A betonkeverőnél kamakók — kambodzsai munkások — dolgoznak

AJÁNDÉK-VÁROS

kat, tetőfedőket, villanyszerelőket? Bár az igazsághoz tartozik, hogy akadtak dolgok, amit a falvakból, vagy az országúti csavargásból az épülő gyermekvárosba került kambodzsai gyerekek még khmer nyelven sem ismertek...

Honnan is ismerték volna? 1975-ben olyan sötétség borult Kambodzsára, hogy az iskolákat is bezárták, a városokból mezőgazdasági munkára, csatornaépítésre hajtották a lakosságot. A csaknem egymilliós Phnom Penh például szinte teljesen kiürült. Aki nem viselte a kötelező fekete ruhát, az a halál fia lett. Ez volt a Pol Pot-diktatúra: a kőkorszakba akarták visszakergetni a kambodzsaiakat, mígnem öt évvel ezelőtt, 1979 januárjában a kambodzsai hazafiak, vietnami segítséggel véget vetettek ennek a sötétségnek, a több millió ember halálát okozó diktatúrának.

Sipos Lajos kőműves a kamakóknak mutatja, milyen munkát kell még elvégezniük. Csaknem mindegyik magyar szakembernek volt egy-két külön „pártfogoltja" az árvák közül.

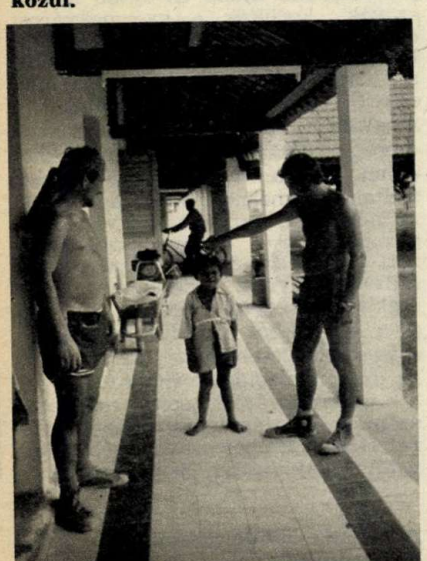

A kambodzsaiak lassan visszatértek otthonaikba, így a szüleiktől elszakított gyerekek is. De sok ezer fiú és lány hiába kereste szüleit. Árvák lettek. A *„má"* — anya és a *„pá"* — apa szó igazi értelmét talán sohasem tudják meg... Koldultak, vagy elcsentek az útmenti kertekből egy-két banánt, rizsért könyörögtek — és éheztek. A monszun esők idején áztak, éjszakánként fák alá húzódtak.

Az árva gyerekek megmentésére adták forintjaikat magyarok milliói, hogy egy régi iskola romjaiból felépüljön a Kambodzsai Magyar Barátság Gyermekváros. Csaknem ezer árva gyerek kap otthont az iskolával, szakmunkásokat kiképző műhelyekkel, kis kórházzal és kultúrházzal felszerelt „mini-városban".

A *„má"* és a *„pá"* természetesen pótolhatatlan. De van már otthonuk! A szobájuk — *„bán-top"* hófehér, magyar csempével kirakva, odafent lámpa — *„ampul"* — világít és neoncső, amit a gyerekek is *neon*nak neveznek. Az iskolában *(„szálárin")* magyar padokban ülhetnek, s van elég füzet *(„sziu-pán")* és toll *(„knosz knia")* és naponta többször lesz rizs *(„báj")*, amihez zöldség s olykor hús is kerül. Sertéseket, bivalyokat, csirkéket máris nevelnek a gyerekek, a kertekben pedig megtermesztik a zöldséget, babot, édesburgonyát.

Minden gyereknek lesz saját ágya *(„kréj")*, szekrénye, s álmodhat zavartalanul jövőjéről...

Álmodni? Khmerül így mondják: *„szmaraj"*. Még mindig akadnak, akik rossz álomból riadnak fel és sírni kezdenek... Az egyik tanítónő éjszakákon át ébren fekszik vagy ül az ágyban, a rémület éjszakái jutnak eszébe... Egy másik tanár mindenkijét elvesztette, de most több száz gyereke lesz: az árváknak adja minden szeretetét... A gyerekeket megkérdezték, miről álmodnak? Autóról, húsos rizsestálról, motorkerékpárról? Is... De a legtöbben arról: milyen jó lenne, ha vele élne anyukája... *má*...

Novemberben — ottjártamkor — az utolsó simításokat végezték a terebélyes épületegyüttesen, azóta a bútorokat is összeszerelték és (amire ezek a sorok megjelennek) január 14-én a kapunál felhúzzák az árbócra a kambodzsai és a magyar nemzeti zászlót. A kis színészek — nyolctízéves lányok és fiúk — előadják a hónapokon át gyakorolt színdarabokat és az ősi, kecses khmer táncokat. Köztük a királynő táncát is. De most ők érzik majd magukat valóságos királynőknek, hiszen a sudármagas cukorpálmákkal övezett rizsföldek között valóságos kis palotát ajándékozott nekik Magyarország és a trópusi forróságban helytállt magyar építőbrigád. Így búcsúznak tőlük: *Li háj!* — Viszontlátásra! — Gyertek, látogassatok meg bennünket, ha felnövünk!

Sebes Tibor

KEDVES ISMERŐS

Törékeny csoda

A közelmúltban tucatnyi világsztár fordult meg pop-rock világunk legújabb fellegvárában, a Budapest Sportcsarnokban. A rendezők, legyen az az Országos Rendező Iroda, az Ifjúsági Rendező Iroda, vagy akár maga a Sportcsarnok, nem panaszkodhattak a „forgalomra". Volt olyan eset, amikor a jegyekért sorban álló tömeg türelmét vesztve az ablaküveget betörve rohamozta meg a pénztárakat. A kasszasikerek ellenére is merész vállalkozásnak tűnt egy nálunk szinte teljesen ismeretlen amerikai rock-énekesnő meghívása. Az előzetes propaganda során az ORI bevetette legmodernebb fegyvereit, a video-felvételeket is. Budapesten, a Vörösmarty téri székház kirakata előtt mindig sokan ácsorogtak. Az ízléses plakátok kimondottan csábítóak voltak... és mégis diszkrét taps és fél ház fogadta a fekete bőrruhában színpadra lépő Helen Schneidert.

A színes füstködbe burkolózott énekesnő aztán fergeteges tempóban indított. S ahogy a füst eloszlott, úgy vált egyre nyilvánvalóbbá a hétezer ember számára: törékeny „csodát" láthat a színpadon. A koncert félidejénél – talán a döbbentségtől – tapsolni is elfelejtettünk, hogy aztán a végére tüzessé forrósodott hangulatban éltessük a rock-éneklés remek előadóját. Amikor kísérő zenekarával – a hihetetlen precízen dolgozó, de mindvégig háttérben maradó – Kickkel legnagyobb slágerüket, a „Rock and Roll Gypsy"-t kezdték játszani, már több százan ugráltak tombolva a színpad előtt. Helen Schneider nyert. Utólag már azt is tudjuk, hogy sikere nem volt véletlen. A szaksajtó hangját, előadói képességeit Barbra Streisandéhoz hasonlítja. 1982-ben az NSZK-ban az év művésznője címet kapta. Mi pedig most már csak azért szurkolhatunk, hogy megvalósuljon, amit kívánt: szeretne a közeljövőben ismét hazánkban koncertezni.

– Koncz –